

Tutkinnon perusteet

**Maatalousalan
perustutkinto 2021, luonnos**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Maatalousalan perustutkinto 2021, luonnos

Perusteen nimi	Maatalousalan perustutkinto 2021, luonnos
Määräyksen diaarinumero	OPH-0000-2021
Osaamisalat	Eläintenhoidon osaamisala (1767) Maatilatalouden osaamisala (1769) Turkistalouden osaamisala (1770) Maatalousteknologian osaamisala (1768)
Tutkintonimikkeet	Turkiseläintenhoitaja (10065) Maaseutuyrittäjä (10104) Eläintenhoitaja (10124)
Pdf luotu	11.06.2021

Sisältö

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	8
2.1. Toiminta maatalousalalla, 15 osp.	8
2.2. Luonnonvara-alan yrityksessä toimiminen, 15 osp.	10
2.3. Tuotantoeläinten hyvinvoinnista huolehtiminen, 25 osp.	13
2.4. Lemmikki- ja harraste-eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen, 25 osp.	15
2.5. Uusiutuvan energian tuotanto luonnonvara-alalla, 15 osp.	16
2.6. Eläinlajikohtainen tuotanto ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 20 osp.	18
2.7. Eläinlajikohtainen hoitaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 15 osp.	21
2.8. Eläinten kuljettaminen, 5 osp.	24
2.9. Hyvinvointipalvelun tuottaminen maaseutu ympäristössä, 15 osp.	26
2.10. Kasvilajikohtainen tuottaminen, 15 osp.	27
2.11. Luonnonmukainen kasvituotanto, 10 osp.	29
2.12. Luonnonmukainen kotieläintuotanto, 10 osp.	31
2.13. Luonnonvara-alan tuotteiden jatkojalostus, 15 osp.	33
2.14. Luonnonvara-alan asiakaspalvelutyössä toimiminen, 10 osp.	35
2.15. Luonnonvara-alan työtehtävissä toimiminen, 5 osp.	37
2.16. Maaseutumatkailussa toimiminen, 15 osp.	39
2.17. Maatalousalan tuotantotilojen automaation käyttäminen, 10 osp.	41
2.18. Maatalous- ja maarakennuskoneiden hyödyntäminen, 20 osp.	43
2.19. Maatalouskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 10 osp.	45
2.20. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito, 15 osp.	47
2.21. Metsien hyödyntäminen, 15 osp.	49
2.22. Peltokasvien tuottaminen, 30 osp.	51
2.23. Rakentaminen maaseutu ympäristössä, 15 osp.	53
2.24. Raskaskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 20 osp.	55
2.25. Rehukasvien tuottaminen, 15 osp.	57
2.26. Traktori- ja työkoneautomaation käyttäminen, 10 osp.	59
2.27. Turkiseläinten nahkonta, 15 osp.	62
2.28. Turkiseläinten jalostaminen, 25 osp.	63
2.29. Turkiseläinten rehustus osana tuotantoprosessia, 10 osp.	65
2.30. Turkiseläinten tilasiemennys, 25 osp.	67
2.31. Turkisnahkojen lajittelu ja markkinointi, 10 osp.	70
2.32. Tutkimustoiminnassa avustaminen luonnonvara-alalla, 10 osp.	72

2.33. Verkkokauppassa toimiminen luonnonvara-alalla, 10 osp.	73
2.34. Maan kasvukunnon ja tuotantoympäristön hoitaminen, 40 osp.	75
2.35. Maatalousyrittäminen, 10 osp.	78
2.36. Maataloudessa käytettävien koneiden käyttäminen, 15 osp.	79
2.37. Maataloudessa käytettävien koneiden huoltaminen ja toimintakunnon ylläpitäminen, 20 osp.	81
2.38. Maataloudessa käytettävien koneiden korjaaminen, 30 osp.	83
2.39. Turkiseläinten kasvattaminen, 50 osp.	85
3. Liite. Pätevyudet ja luvat.	89
4. Liite. Arvoperusta.	90
5. Eläinhoidon osaamisala.	91
6. Maatilatalouden osaamisala.	92
7. Maatalousteknologian osaamisala.	93
8. Turkistalouden osaamisala.	94

1. Tutkinnon muodostuminen

Maatalousalan perustutkinnon laajuus on 180 osp. Tutkinto muodostuu ammatillisista tutkinnon osista (145 osp) ja yhteisistä tutkinnon osista (35 osp). Ammatillisista tutkinnon osista pakollisia on 65-90 osaamispistettä ja valinnaisia 55-80 osaamispistettä.

Maatalousalan perustutkinnonssa on neljä osaamisalaa ja niissä kolme tutkintonimikettä:

- Eläinhoidon osaamisala, eläinhoitaja
- Maatilatalouden osaamisala, maaseutuyrittäjä
- Maatalousteknologian osaamisala, maaseutuyrittäjä
- Turkistalouden osaamisala, turkiseläinhoitaja.

AMMATILLISET TUTKINNON OSAT 145 OSP
Eläintenhoiton osaamisala 145 osp
Eläintenhoitaja 0 osp
Pakolliset tutkinnon osat 80 osp
Toiminta maatalousalalla, 15 osp, P
Luonnonvara-alan yrityksessä toimiminen, 15 osp, P
Tuotantoeläinten hyvinvoinnista huolehtiminen, 25 osp, P
Lemmikki- ja harraste-eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen, 25 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 65 osp
Uusiutuvan energian tuotanto luonnonvara-alalla, 15 osp
Eläinlajikohtainen tuotanto ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 20 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri tuotantosuuntaan tai tuotantoeläinlajeihin</i>
Eläinlajikohtainen hoitaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 15 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri harraste- ja seuraeläinlajeihin tai eläinryhmiin</i>
Eläinten kuljettaminen, 5 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa useita kertoja kohdennettuna eri eläinlajeihin: hevonen, nauta, sika, lammas, vuohi ja siipikarja.</i>
Hyvinvointipalvelun tuottaminen maaseutuuympäristössä, 15 osp
Kasvilajikohtainen tuottaminen, 15 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri viljelykasviin tai kasviryhmään.</i>
Luonnonmukainen kasvituoanto, 10 osp
Luonnonmukainen kotieläintuotanto, 10 osp
Luonnonvara-alan tuotteiden jatkojalostus, 15 osp
Luonnonvara-alan asiakaspalvelutyössä toimiminen, 10 osp
Luonnonvara-alan työtehtävissä toimiminen, 5 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri työtehtävään.</i>
Maaseutumatkailussa toimiminen, 15 osp
Maatalousalan tuotantotilojen automaation käyttäminen, 10 osp
Maatalous- ja maarakennuskoneiden hyödyntäminen, 20 osp
Maatalouskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 10 osp
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito, 15 osp
Metsien hyödyntäminen, 15 osp
Peltokasvien tuottaminen, 30 osp
Rakentaminen maaseutuuympäristössä, 15 osp
Raskaskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 20 osp
Rehukasvien tuottaminen, 15 osp

Traktori- ja työkonemaatonta käyttäminen, 10 osp
Turkiseläinten nahkonta, 15 osp
Turkiseläinten jalostaminen, 25 osp
Turkiseläinten rehustus osana tuotantoprosessia, 10 osp
Turkiseläinten tilasiemennys, 25 osp
Turkiseläinten lajittelu ja markkinointi, 10 osp
Tutkimustoiminnassa avustaminen luonnonvara-alalla, 10 osp
Verkkokaupassa toimiminen luonnonvara-alalla, 10 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 5-15 osp <i>Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 5-15 osp <i>Tutkintoon voi valita tutkinnon osan tai osia toisen ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteesta.</i>
Korkeakouluopinnot 5-15 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
Tutkinnon osa toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista 10-20 osp <i>Tutkintoon voi valita tutkinnon osan tai osia toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista.</i>
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp
Maatilatalouden osaamisala 145 osp
Maaseutuyrittäjä 0 osp
Pakolliset tutkinnon osat 80 osp
Toiminta maatalousalalla, 15 osp, P
Luonnonvara-alan yrityksessä toimiminen, 15 osp, P
Maan kasvukunnan ja tuotantoympäristön hoitaminen, 40 osp, P
Maatalousyrittäminen, 10 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 65 osp
Uusiutuvan energian tuotanto luonnonvara-alalla, 15 osp
Eläinlajikohtainen tuotanto ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 20 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri tuotantosuuntaan tai tuotantoeläinlajeihin</i>
Eläinlajikohtainen hoitaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 15 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri harraste- ja seuraeläinlajeihin tai eläinryhmiin</i>
Eläinten kuljettaminen, 5 osp

<i>Tutkinnon osan voi suorittaa useita kertoja kohdennettuna eri eläinlajeihin: hevonen, nauta, sika, lammas, vuohi ja siipikarja.</i>
Hyvinvointipalvelun tuottaminen maaseutu ympäristössä, 15 osp
Kasvilajikohtainen tuottaminen, 15 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri viljelykasviin tai kasviryhmään.</i>
Luonnonmukainen kasvituotanto, 10 osp
Luonnonmukainen kotieläintuotanto, 10 osp
Luonnonvara-alan tuotteiden jatkojalostus, 15 osp
Luonnonvara-alan asiakaspalvelutyössä toimiminen, 10 osp
Luonnonvara-alan työtehtävissä toimiminen, 5 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri työtehtävään.</i>
Maaseutumatkailussa toimiminen, 15 osp
Maatalousalan tuotantotilojen automaation käyttäminen, 10 osp
Maatalous- ja maarakennuskoneiden hyödyntäminen, 20 osp
Maatalouskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 10 osp
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito, 15 osp
Metsien hyödyntäminen, 15 osp
Peltokasvien tuottaminen, 30 osp
Rakentaminen maaseutu ympäristössä, 15 osp
Raskaskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 20 osp
Rehukasvien tuottaminen, 15 osp
Traktori- ja työkoneautomaation käyttäminen, 10 osp
Turkiseläinten nahkonta, 15 osp
Turkiseläinten jalostaminen, 25 osp
Turkiseläinten rehustus osana tuotantoprosessia, 10 osp
Turkiseläinten tilasiemennys, 25 osp
Turkisnahkojen lajittelu ja markkinointi, 10 osp
Tutkimustoiminnassa avustaminen luonnonvara-alalla, 10 osp
Verkkokaupassa toimiminen luonnonvara-alalla, 10 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 5-15 osp
Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 5-15 osp
Korkeakouluopinnot 5-15 osp
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp
Tutkinnon osa toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista 10-20 osp <i>Tutkintoon voi valita tutkinnon osan tai osia toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista.</i>
Maatalousteknologian osaamisala 145 osp

Maaseutuyrittäjä 0 osp
Pakolliset tutkinnon osat 90 osp
Toiminta maatalousalalla, 15 osp, P
Luonnonvara-alan yrityksessä toimiminen, 15 osp, P
Maataloudessa käytettävien koneiden käyttäminen, 15 osp, P
Maataloudessa käytettävien koneiden huoltaminen ja toimintakunnon ylläpitäminen, 20 osp, P
Maataloudessa käytettävien koneiden korjaaminen, 30 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 55 osp
Uusiutuvan energian tuotanto luonnonvara-alalla, 15 osp
Eläinlajikohtainen tuotanto ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 20 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri tuotantosuuntaan tai tuotantoeläinlajeihin</i>
Eläinlajikohtainen hoitaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 15 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri harraste- ja seuraeläinlajeihin tai eläinryhmiin</i>
Eläinten kuljettaminen, 5 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa useita kertoja kohdennettuna eri eläinlajeihin: hevonen, nauta, sika, lammas, vuohi ja siipikarja.</i>
Hyvinvointipalvelun tuottaminen maaseutuympäristössä, 15 osp
Kasvilajikohtainen tuottaminen, 15 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri viljelykasviin tai kasviryhmään.</i>
Luonnonmukainen kasvituotanto, 10 osp
Luonnonmukainen kotieläintuotanto, 10 osp
Luonnonvara-alan tuotteiden jatkojalostus, 15 osp
Luonnonvara-alan asiakaspalvelutyössä toimiminen, 10 osp
Luonnonvara-alan työtehtävissä toimiminen, 5 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri työtehtävään.</i>
Maatalousalan tuotantotilojen automaation käyttäminen, 10 osp
Maatalous- ja maarakennuskoneiden hyödyntäminen, 20 osp
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito, 15 osp
Metsien hyödyntäminen, 15 osp
Peltokasvien tuottaminen, 30 osp
Rakentaminen maaseutuympäristössä, 15 osp
Raskaskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 20 osp
Rehukasvien tuottaminen, 15 osp
Traktori- ja työkonemaatonta käyttäminen, 10 osp
Turkiseläinten nahkonta, 15 osp
Turkiseläinten jalostaminen, 25 osp

Turkiseläinten rehustus osana tuotantoprosessia, 10 osp
Turkiseläinten tilasiemennys, 25 osp
Turkisinahkojen lajittelu ja markkinointi, 10 osp
Tutkimustoiminnassa avustaminen luonnonvara-alalla, 10 osp
Verkkokaupassa toimiminen luonnonvara-alalla, 10 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 5-15 osp
Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 5-15 osp
Korkeakouluopinnot 5-15 osp
Tutkinnon osa toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista 10-20 osp <i>Tutkintoon voi valita tutkinnon osan tai osia toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista.</i>
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp
Turkistalouden osaamisala 145 osp
Turkiseläintenhoitaja 0 osp
Pakolliset tutkinnon osat 65 osp
Luonnonvara-alan yrityksessä toimiminen, 15 osp, P
Turkiseläinten kasvattaminen, 50 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 80 osp
Uusiutuvan energian tuotanto luonnonvara-alalla, 15 osp
Eläinlajikohtainen tuotanto ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 20 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri tuotantosuuntaan tai tuotantoeläinlajeihin</i>
Eläinlajikohtainen hoitaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 15 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri harraste- ja seuraeläinlajeihin tai eläinryhmiin.</i>
Eläinten kuljettaminen, 5 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa useita kertoja kohdennettuna eri eläinlajeihin: hevonen, nauta, sika, lammas, vuohi ja siipikarja.</i>
Hyvinvointipalvelun tuottaminen maaseutu ympäristössä, 15 osp
Kasvilajikohtainen tuottaminen, 15 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri viljelykasviin tai kasviryhmään.</i>
Luonnonmukainen kasvit tuotanto, 10 osp
Luonnonmukainen kotieläintuotanto, 10 osp
Luonnonvara-alan tuotteiden jatkojalostus, 15 osp
Luonnonvara-alan asiakaspalvelutyössä toimiminen, 10 osp
Luonnonvara-alan työtehtävissä toimiminen, 5 osp <i>Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri työtehtävään.</i>

Maatalousalan tuotantotilojen automaation käyttäminen, 10 osp
Maatalous- ja maarakennuskoneiden hyödyntäminen, 20 osp
Maatalouskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 10 osp
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito, 15 osp
Metsien hyödyntäminen, 15 osp
Peltokasvien tuottaminen, 30 osp
Rakentaminen maaseutuympäristössä, 15 osp
Raskaskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 20 osp
Rehukasvien tuottaminen, 15 osp
Traktori- ja työkonemaatonta käyttäminen, 10 osp
Turkiseläinten nahkonta, 15 osp
Turkiseläinten jalostaminen, 25 osp
Turkiseläinten rehustus osana tuotantoprosessia, 10 osp
Turkiseläinten tilasiemennys, 25 osp
Turkisinahkojen lajittelu ja markkinointi, 10 osp
Tutkimustoiminnassa avustaminen luonnonvara-alalla, 10 osp
Verkkokaupassa toimiminen luonnonvara-alalla, 10 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 5-15 osp
Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 5-15 osp
Korkeakouluopinnot 5-15 osp
Tutkinnon osa toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista 10-20 osp <i>Tutkintoon voi valita tutkinnon osan tai osia toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista.</i>
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp
YHTEISET TUTKINNON OSAT 35 OSP
Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet 9 osp <i>Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet ovat tutkinnon perusteissa määrättyjä tai koulutuksen järjestäjän päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita. Valinnaisiin osaamistavoitteisiin voidaan sisällyttää myös opiskelijan aiemmin hankkimaa osaamista, joka tukee kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä osaamistavoitteita</i>

2. Tutkinnon osat

2.1. Toiminta maatalousalalla, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Koneiden, työvälineiden ja laitteiden käyttäminen maatalousalan päivittäisissä töissä

Opiskelija

- tekee ajoonlähtötarkastuksen ja ajaa traktoria noudattaen liikenneturvallisuutta ja ennakoiden riskit (T-kortti)
- käyttää traktoria ja muita maatalon tärkeimpiä koneita ja laitteita sekä työkaluja ja työvälineitä turvallisesti ja energiaa säästämällä maatalousalan päivittäisissä töissä
- tarkastaa koneiden ja laitteiden käyttökuntoisuuden
- ilmoittaa havaitsemansa poikkeamat ja koneiden korjaustarpeen.

Tuotantoeläinten hoidon päivittäiset tehtävät

Opiskelija

- tekee tuotantoeläinten päivittäisiä hoitotoimia turvallisesti ja hygieenisesti
- työskentelee huomioiden yleisimmät tuotantoeläinten tarttuvat eläintaudit ja zoonoosit
- toimii tautisulun periaatteiden mukaisesti sekä työ- ja toimintavoillaan estää tarttuvien eläintautien leviämistä
- osaa ryhmitellä yleisimmät tuotantoeläimet yksimahaisiin ja märehitijöihin sekä hyödyntää tietoa työskentelyssään
- tietää alueellisesti merkittävimpien tuotantoeläinlajien tuotantokierron pääpiirteissään sekä niiden rotuja.

Maatalousympäristön hoitaminen

Opiskelija

- hyödyntää työssään tietoaan yleisimmistä viljely- ja rikkakasveista sekä haitallisista vieraskasveista
- hyödyntää työssään tietoaan kasvien yhteyttämisprosessista ja hiilenkierrosta
- tuntee maankasvukuntoon vaikuttavia tekijöitä
- hoitaa maatalon ympäristöä turvallisesti käyttäen työhön sopivia koneita, laitteita ja työvälineitä edistämällä luonnon monimuotoisuutta.

Metsän hoitaminen

Opiskelija

- tekee pienimuotoisia metsänhoitotoimia turvallisesti käyttäen työhön sopivia koneita, laitteita ja työvälineitä edistämällä luonnon monimuotoisuutta
- hyödyntää työssään tietoaan yleisimmistä puulajeista ja kasvupaikkaluokista
- huomioi työssään luonnossa liikkumisen yleiset periaatteet ja jokamiehen oikeudet.

Pienimuotoisten rakennustöiden tekeminen

Opiskelija

- tekee pienimuotoisia rakennustöitä tai rakennusten huoltotoimia turvallisesti käyttäen yleisimpiä rakennustyövälineitä ja -materiaaleja.

Maatalon jätehuolto ja kiertotalous

Opiskelija

- huolehtii työtehtäviinsä liittyvien jätteiden tarkoituksenmukaisesta lajittelusta ja pyrkii vähentämään syntyvän jätteen määrää
- tietää lannan käsittelyyn ja varastointiin liittyvät menettelytavat pääpiirteissään
- tietää maataloudessa syntyvien sivuvirtojen hyödyntämismahdollisuuksia.

Työskentely maatilan työympäristössä

Opiskelija

- suunnittelee pääpiirteissään maa- ja metsätalouden työtehtävät eri vuodenaikoina
- noudattaa työaikoja ja annettuja työohjeita sekä neuvottelee poikkeamista ohjeissa ja työajoissa
- vastaa toimintansa turvallisuudesta
- työskentelee ergonomisesti ja valitsee oikeat työvälineet
- käyttää siistiä ja asianmukaista suojavaatetusta sekä työhön tarkoitettuja suojavarusteita
- toimii ohjeiden mukaan alkusammutustilanteessa
- huomioi työssään tekniset turvallisuusjärjestelmät
- ilmoittaa havaitsemansa poikkeamat, riskitilanteet ja tapaturmat.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä ja T-ajoluvalla. Siltä osin kuin tutkinon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.2. Luonnonvara-alan yrityksessä toimiminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Luonnonvara-alan yrityksen toimintaympäristön tunteminen ja vastuullinen toiminta

Opiskelija

- kuvailee yrityksen toimintaa avoimesti ja läpinäkyvästi perustellen toimintatavan eettisyyden
- kuvaa luonnonvara-alan yrityksen kustannusrakennetta ja siihen vaikuttavia tekijöitä
- huomioi työssään oman toimintansa vaikutuksia muihin ihmisiin, luontoon ja yhteiskuntaan
- näkee alansa mahdollisuudet kestäväen tulevaisuuden rakentajana muuttuvassa toimintaympäristössä sekä tuo esiin alansa merkitystä yhteiskunnassa
- noudattaa työpaikan liiketoiminnan periaatteita ja laatutavoitteita ja ymmärtää niiden vaikutukset sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestäväen kehityksen edistämiseen
- hahmottaa toimintansa osaksi luonnonvara-alan toimintaympäristöä, seuraa alan kehitystä ja hakee alaan liittyvää tietoa lähdekriittisesti
- tietää alan tärkeimmät organisaatiot ja toimijat
- käyttää alan sähköisiä järjestelmiä ja palveluja
- noudattaa luonnonvara-alan sopimuksia, ohjeita ja lainsäädäntöä
- tietää alan työehtosopimuksen sisällön pääpiirteissään
- selvittää työntekijän palkkaamiseen liittyvän prosessin
- pitää huolta jaksamisestaan ja työhyvinvoinnistaan
- huomioi työssään työturvallisuusriskit ja suojautuu niiltä asianmukaisesti sekä huomioi työnantajan vastuut näiden riskien hallinnassa.

Toimiminen työelämän vuorovaikutustilanteissa

Opiskelija

- esiintyy siten, että tuo positiivisesti esille edustamaansa yritystä ja luonnonvara-alaa
- suunnittelee ja toteuttaa yrityksen toimintaa asiakaslähtöisesti
- toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja selviää myös toisella kotimaisella tai vieraalla kielellä yksinkertaisissa vuorovaikutustilanteissa
- arvioi oman toiminnan merkitystä asiakkuuksien ja yrityskuvan ylläpitämisessä ja luomisessa
- noudattaa työhönsä vaikuttavia asiakkaan ja myyjän oikeuksia ja velvollisuuksia määritteleviä säädöksiä ja sopimuksia.
- tunnistaa liikeidean mukaiset asiakkaat ja kohderyhmät
- toimii tarvittaessa monikulttuurisissa työyhteisöissä kunnoittaen moninaisuutta
- valmistautuu ja toimii mahdollisessa asiakaspalvelutilanteessa työtehtävänsä mukaan.

Työskentelee huomioiden luonnonvara-alan yrityksen liiketoimintaa ja taloutta

Opiskelija

- toimii taloudellisesti kannattavasti ja yrittäjämäisesti ymmärtäen toimintansa vaikutukset yrityksen kustannuksiin ja taloudelliseen toimintaan
- ymmärtää hinnan muodostumiseen vaikuttavat tekijät, hinnoittelee tuotteen tai palvelun ja esittää hinnoitteluperusteet
- laatii tarjouspyynnön ja tarjouksen kilpailutuksen periaatteet huomioiden
- laatii laskun ja kuitin luonnonvara-alan verotuksen perusteet huomioiden
- markkinoi ja tiedottaa sosiaalista mediaa hyödyntäen
- huomioi työssään yrittämiseen liittyviä riskejä
- suunnittelee ja ennakoi tuotannon ja toiminnan kannattavuutta ja suunnittelee rahoitusta
- arvioi kestäväen kehityksen mukaisia taloudellisia ja ympäristöratkaisuja maaseutuyrityksen kilpailutekijänä
- huomioi toiminnassaan hiilikaupan mahdollisuudet
- kehittää liikeideoita
- selvittää yrityksen perustamiseen liittyvät toimenpiteet ja laatii perustamisvaiheeseen liittyviä asiakirjoja
- tietää maatalousyrityksen ja yleiseen yritystoimintaan liittyvät tuotantotuet pääpiirteissään
- tietää kirjanpidon ja verotuksen periaatteet pääpiirteissään
- tulkitsee kannattavuuteen liittyviä tärkeimpiä tunnuslukuja
- tunnistaa tuotannon kriittisiä pisteitä

- laatii budjetin
- laatii liiketoimintasuunnitelman tai kehittämissuunnitelman.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti • tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti • tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen • ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä suunnittelemalla alan yritystoimintaa tai toteuttamalla alaan liittyvän projektin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Tuotantoeläinten hyvinvoinnista huolehtiminen, 25 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Tuotantoeläinten hoitaminen ja ruokinta

Opiskelija

- tunnistaa, käsittelee ja hoitaa tuotantoeläimiä huolehtien niiden hyvinvoinnista
- huomioi työssään tuotantoeläinten hoitoon liittyvän lainsäädännön ja tuotantoon liittyvät laatuvaatimukset
- tunnistaa poikkeavasti käyttäytyvät eläimet ja osaa hakea apua
- tunnistaa terveen ja sairaan eläimen, antaa ensiapua, kutsuu tarvittaessa eläinlääkäriin ja hoitaa eläintä saamiensa ohjeiden mukaan
- tietää käsitteen mikrobilääkeresistenssi ja miten se kehittyy
- hyödyntää tuotantoeläinten lajityypillistä käyttäytymistä eläinten käsittelytilanteissa
- seuraa eläinten lisääntymiskiertoa
- arvioi eläintilan olosuhteita huomioiden eläinten fysiologiset tarpeet
- ennaltaehkäisee tarttuvien eläintautien leviämistä
- huolehtii eläintilojen hygieniasta
- hallitsee tuotantoeläinten ruansulatuksen pääpiirteet
- ruokkii eläimet ohjeiden mukaisesti
- tunnistaa yleisimmät rehut ja niiden käyttökelpoisuuden ja osaa erotella pilaantuneen rehun sekä huolehtii rehuhygieniasta
- käyttää koneita ja laitteita päivittäisissä hoito- ja ruokintatöissä
- huolehtii työssä käytettävien koneiden, laitteiden, välineiden ja tilojen kunnosta ja turvallisuudesta
- toimii eläinten hoito- ja ruokintatöissä kestäväällä tavalla huomioiden eläinten hyvinvoinnin, veden ja energian säästämisen, jätteiden kierrätyksen
- hyödyntää työssään tietoa kotieläintuotannon tavallisimmista ja alueellisesti tyypillisimmistä tuotantosuunnista.
- tekee eläinten hoitoon liittyvät päivittäiset muistiinpanot.

Kestävällä tavalla toimiminen tuotantoeläinten hoitotöissä

Opiskelija

- toimii tuotantoeläinalan työympäristössä noudattaen työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- tekee työtään kestäväällä tavalla huomioiden toiminnan turvallisuuden, vastuullisuuden ja taloudellisuuden
- työskentelee ergonomisesti käyttäen henkilökohtaisia suojaimia, huomioiden työturvallisuuskäsitteitä ja ylläpitäen työkykyä
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- osaa auttaa hätätilanteissa sekä onnettomuuden ja sairaskohtauksen sattuessa
- huomioi työssään eläinsuojelulain ja eläinten lopetukseen liittyvän lainsäädännön sekä valmiudet suorittaa eläinkuljettajan pätevyyskokeen yhdellä eläinlajilla
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti käytäntöön soveltaen
- hyödyntää työssään ja tiedonhankinnassa digitaalisia välineitä, palveluja ja sovelluksia
- huolehtii työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisestitarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa perustietoamuuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisestitarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisestimuuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissaselviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteistahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisestiarvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissaselviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapojasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellustiarvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijattoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisestiesittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteitaarvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseenymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tuotantoeläintilalla eläinten hoito- ja ruokintatöissä. Näytössä riittää, että opiskelija osoittaa käytännön osaamisen yhden tuotantosuunnan tai eläinlajin osalta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Lemmikki- ja harraste-eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen, 25 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Lemmikki- ja harraste-eläinten hoitaminen ja ruokinta

Opiskelija

- tunnistaa, käsittelee ja hoitaa yleisimpiä lemmikki- ja harraste-eläinlajeja huolehtien niiden hyvinvoinnista
- tunnistaa poikkeavasti käyttäytyvät eläimet ja osaa hakea apua
- tunnistaa terveen ja sairaan eläimen, antaa ensiapua, kutsuu tarvittaessa eläinlääkäriin ja hoitaa eläintä saamiensa ohjeiden mukaan
- tietää käsitteen mikrobilääkeresistenssi ja miten se kehittyy
- hyödyntää lajityypillistä käyttäytymistä eläinten käsittelytilanteissa
- seuraa eläinten lisääntymiskiertoa
- arvioi eläintilan olosuhteita huomioiden eläinten fysiologiset tarpeet
- ennaltaehkäisee tarttuvien eläintautien leviämistä
- huolehtii eläintilojen hygieniasta
- hallitsee yleisimpien lemmikki- ja harraste-eläinten ruuansulatuksen pääpiirteet
- ruokkii eläimet ohjeiden mukaisesti
- tunnistaa yleisimmät rehut ja niiden käyttökelpoisuuden ja osaa erotella pilaantuneen rehun sekä huolehtii rehuhygieniasta
- käyttää koneita ja laitteita päivittäisissä hoito- ja ruokintatöissä
- tekee eläinten hoitoon liittyvät päivittäiset muistiinpanot.

Kestävällä tavalla toimiminen lemmikki- ja harraste-eläinten hoitotöissä

Opiskelija

- toimii lemmikki- ja harraste-eläinalan työympäristössä noudattaen työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- tekee töitään kestäväällä tavalla huomioiden toiminnan turvallisuuden, vastuullisuuden ja taloudellisuuden
- työskentelee ergonomisesti käyttäen henkilökohtaisia suojaimeja, huomioiden työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitäen työkykyä
- huolehtii työssä käytettävien koneiden, laitteiden, välineiden ja tilojen kunnosta ja turvallisuudesta
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- osaa auttaa hätätilanteissa sekä onnettomuuden ja sairaskohtauksen sattuessa
- huomioi työssään eläinten hoitoon ja alan muuhun toimintaan liittyvät säädökset
- huomioi työssään eläinsuojelulain ja eläinten lopetukseen liittyvän lainsäädännön sekä suorittaa eläinkuljettajakoulutuksen
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti käytäntöön soveltaen
- selvittää asiakkaan tarpeet asiakaspalvelutilanteessa
- hyödyntää työssään ja tiedonhankinnassa digitaalisia välineitä, palveluja ja sovelluksia
- huolehtii työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisestitarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa perustietoamuuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisestitarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisestimuuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissaselviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteistahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisestiarvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissaselviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapojasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellustiarvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijattoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisestiesittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteitaarvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseenymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä lemmikki- tai harraste-eläinalan työpaikalla eläinten hoito- ja ruokintatöissä. Näytössä riittää, että osoittaa käytännön osaamisen yhdellä eläinlajilla. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Uusiutuvan energian tuotanto luonnonvaralalla, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Uusiutuvan energian tuotannon mahdollisuudet luonnonvara-alan yrityksessä

Opiskelija

- tietää erilaiset uusiutuvan energian tuotantomuodot, -prosessit ja niiden ominaisuudet pääpiirteittäin
- tunnistaa energian tuotantoon soveltuvat uusiutuvat biomassat ja niiden ominaisuudet
- arvioi erilaisia uusiutuvan energian tuotantomuotoja niiden ympäristövaikutusten, kannattavuuden ja kiertotalouden kannalta
- näkee uusiutuvan energian tuotannon mahdollisuudet osana tuotanto- ja yritystoimintaa
- hakee tietoa alasta luotettavista tietolähteistä
- huomioi työssään tuotantoon liittyvät tuet, mahdolliset luvat ja alaan liittyvän lainsäädännön.

Uusiutuvan energian tuotantoprosessissa työskentely

Opiskelija

- käyttää energiantuotantoon liittyviä koneita ja laitteita turvallisesti
- käsittelee energian tuotantomuotoon mahdollisesti liittyviä biomassoja ja syntyviä sivutuotteita tuotantoprosessissa
- tekee päivittäisiä tarkastuksia ja huoltotoimenpiteitä
- toimii mahdollisissa häiriötilanteissa asianmukaisesti
- toimii tuotantoprosessiin liittyvässä työyhteisössä
- hyödyntää digitaalisuutta työtehtävänsä edellyttämällä tavalla
- huomioi työssään toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia, huomioi työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Eläinlajikohtainen tuotanto ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 20 osp

Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri tuotantosuuntaan tai tuotantoeläinlajeihin.

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Eläinten hoidon suunnitteleminen ja hoitotöiden tekeminen

Opiskelija

- huomioi työssään yksikön toiminnan tietynä ajanjaksona sekä suunnittelee siihen liittyvät omat tehtävänsä ja ajankäyttönsä
- suunnittelee omat työnsä huomioiden valitun eläinlajin tuotanto- ja lisääntymiskierron eri vaiheet
- suunnittelee omat työnsä tilan laatujärjestelmän ja tuotannolle asetettujen tavoitteiden ja valittua eläinlajia koskevien viranomaismääräysten ja -ohjeiden mukaisesti
- hyödyntää työssään tuotannosta saatuja tietoja ja toimintaohjeita
- hyödyntää digitaalisuutta töiden suunnittelussa ja tuotannon seurannassa
- noudattaa työsuunnitelmaa ja toimii muutostilanteessa joustavasti ja ratkaisuja etsien
- työskentelee sitoutuneesti ja aloitteellisesti omaa työtään arvostaen
- tekee eläinten hoitotyöt sujuvasti oikeassa järjestyksessä ylläpitäen hyvää hygieniaa
- huomioi työssään valitun eläinlajin olosuhdevaatimukset ja lajityypillisen käyttäytymisen
- huolehtii asianmukaisesti työvälaineistä ja työympäristön järjestyksestä sekä siistiä työympäristön
- toimii avoimesti, rehellisesti ja vastuuntuntoisesti tehdessään annettuja työtehtäviä.

Eläinten tarkkailu, käsitteleminen ja hoitaminen tuotanto- ja lisääntymiskierron eri vaiheissa

Opiskelija

- tarkkailee, hoitaa ja käsittelee eläimiä niiden tuotantovaiheen mukaan niiden hyvinvoinnin ja mahdolliset erityistarpeet huomioiden
- tekee muita kausittaisia eläintenhoitoon liittyviä töitä
- huomioi työssään eläinsuojelulainsäädännön keskeisen sisällön
- pitää eläimet puhtaana ja tuotantotilat siisteinä ja järjestyksessä edistäen eläinten terveyttä, hyvinvointia sekä työskentelyn turvallisuutta ja sujuvuutta
- hyödyntää työssään tietoaan tavallisimmista taudinaiheuttajista ja sairauksista huomioiden ennaltaehkäisyyn ja eläimen vastustuskykyyn vaikuttavat tekijät
- tunnistaa sairaan eläimen, tilaa eläinlääkärin tarvittaessa sekä omaa valmiudet ensiavun antamiseen ja hoitaa eläintä ohjeiden mukaan
- tarkkailee eläinten lisääntymiskiertoa ja tunnistaa paritumis-/siemennyskelpoisen eläimen
- avustaa tarvittaessa synnytyksessä ja vastasyntyneen hoidossa.

Eläinten ruokinta

Opiskelija

- ruokkii eläimet ruokintasuunnitelman mukaisesti huomioiden rehuvalinnoissaan kunkin eläimen, eläinlajin tai eläinryhmän ruuansulatusfysiologian, iän, tuotantovaiheen ja terveyden
- arvioi rehun laatua aistinvaraisesti ja tunnistaa pilaantuneen rehun
- ottaa rehunäytteen ja arvioi analyysin perusteella rehun soveltuvuutta sekä vaikutuksia ruokinnansuunnitteluun ja hyödyntää tarvittaessa asiantuntijaa ruokintaan liittyvissä kysymyksissä
- soveltaa ruokintasuunnitelmaa sekä seuraa ja arvioi ruokinnan onnistumista käyttäen erilaisia mittareita.

Laadun seuranta ja edistäminen

Opiskelija

- seuraa tuotannon laatua ja toimii poikkeamatilanteissa laatujärjestelmän mukaan sekä ennaltaehkäisee poikkeamia laadussa

- tekee elintarvikelainsäädännön, tuotantotukien sekä tilan laatujärjestelmän ja omavalvonnan edellyttämän dokumentoinnin.

Eläinten hoidossa tarvittavien koneiden ja laitteiden sekä automaation käyttäminen

Opiskelija

- käyttää päivittäisissä töissä tavallisimpia tuotantoeläinten hoidossa, ruokinnassa ja tuotteiden käsittelyssä tarvittavia koneita ja tekee niihin päivittäiset huollot ohjeiden mukaan sekä seuraa käyttökuntoisuutta
- käyttää ja hyödyntää päivittäisissä töissä automaatioon perustuvia järjestelmiä
- ilmoittaa koneissa, laitteissa tai automaatiossa havaitsemansa poikkeamat sekä niiden mahdollisen korjaustarpeen.

Jalostustyön hyödyntäminen eläinten valinnassa

Opiskelija

- hyödyntää työssään tietoa valitun eläinlajin jalostettavista ominaisuuksista ja niiden merkityksestä eläinten hyvinvointiin ja tilan talouteen
- tunnistaa tilakohtaisia jalostustavoitteita
- huomioi työssään eläimen jalostuksellisen arvon eläinvalinnassa
- tunnistaa perinnöllisyyden lainalaisuuksien sekä jalostuksen etiikan yhteydet käytännön eläinten valintaan
- hyödyntää työssään tietoaan jalostusorganisaatioiden palveluista.

Kestävällä tavalla toimiminen eläinten hoitotöissä

Opiskelija

- toimii tuotantoeläinalan työympäristössä noudattaen työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia (6173)
- huomioi työssään valitun eläinlajin lajityypillisen käyttäytymisen ja olosuhdevaatimukset
- työskentelee ergonomisesti käyttäen työn edellyttämiä henkilökohtaisia suojaimia ja suojavaatetusta
- edistää toiminnallaan työympäristön ja työn sekä eläinten turvallisuutta ja tarvittaessa tekee huolto- ja korjaustoimenpiteitä
- huolehtii työssäjaksamisestaan
- huomioi tuotannon ilmastovaikutuksia soveltaen hiilijalanjäljen laskennan perusteita
- huomioi valinnoissaan tuotteiden, välineiden ja menetelmien ympäristöystävällisyyden ja kehittää työyhteisönsä toimintaa kestävämpään suuntaan
- kiinnittää huomioita ruokinnan tarkkuuteen ja eläinten hoidossa käytettävien hoitomateriaalien kulutukseen
- käyttää energiaa ja vettä tarkoituksenmukaisesti ja säästeliäästi
- minimoi jätteen syntyä sekä lajittelee ja kierrättää jättemateriaalia kiertotaloutta edistäen
- käsittelee rehuja ja lantaa lainsäädännön mukaisesti
- ymmärtää käsitteen mikrobilääkeresistenssi ja miten se kehittyy
- toimii tilatason tautisuojausten mukaisesti ja tunnistaa tautisuojausten kehittämiskohteita
- hyödyntää toiminnasta ja kannattavuudesta saatavia tuloksia toiminnan arvioinnissa ja suunnittelussa sekä eläinten hyvinvoinnin turvaamisessa
- käsittelee ja hävittää tarvittaessa kuolleet eläimet sivutuotelainsäädännön edellyttämällä tavalla
- käyttää tuotannossa tarvittavia pesuaineita tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja ympäristöystävällisesti
- toimii työyhteisössä yhteistyöhakuisesti työyhteisön ohjeita arvostaen ja tuo omat mielipiteensä rakentavasti esille
- hakee tietoa alan kehityksestä ja toimijoista.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tuotantoeläimillä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.7. Eläinlajikohtainen hoitaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen, 15 osp

Tutkinnon osan voi suorittaa kolmesti kohdennettuna eri harraste- ja seuraeläinlajeihin tai eläinryhmiin.

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Eläinten päivittäiset ja kausittaiset hoitotehtävät

Opiskelija

- suunnittelee toimintaansa eläinyksikön tietojen perusteella
- huomioi valitun eläinlajin olosuhdevaatimukset ja lajityypillisen käyttäytymisen erilaisissa tavallisissa hoitotilanteissa
- arvioi eläintilojen olosuhteita eläinten hyvinvoinnin kannalta
- hoitaa, ruokkii ja käsittelee valittua eläinlajia lisääntymiskierron kaikissa vaiheissa
- arvioi aistinvaraisesti rehujen laatua ja tunnistaa hygieenisesti huonolaatuisten rehujen
- ruokkii eläimet rehunjakoiltaan mukaan huomioiden eläimen iän, sukupuolen, kunnon, mahdollisen tuotantovaiheen ja terveydelliset seikat
- koostaa rehu- ja lajitietojen perusteella eläimelle sopivan lajinmukaisen käytännön ruokinnan
- ennaltaehkäisee eläintauteja ja -sairauksia sekä tapaturmia
- huomioi työssään tarttuvat eläintaudit ja zoonootit
- ymmärtää käsitteen mikrobilääkeresistenssi ja miten se kehittyy
- tunnistaa sairaan eläimen, osaa antaa ensiapua, tilaa tarvittaessa eläinlääkärin ja hoitaa eläintä saamiensa ohjeiden mukaan
- tarkkailee eläinten lisääntymiskiertoa ja tunnistaa paritumiskelpoisen eläimen
- avustaa tarvittaessa synnytyksessä ja vastasyntyneen hoidossa
- tekee muita kausittaisia eläintenhoitoon liittyviä töitä
- huomioi toiminnassaan eläinlajikohtaiseen tuotantoon tai hoitamiseen liittyvät laatuvaatimukset
- hyödyntää työssään tarvittaessa tietoaan eläinten jalostamisesta.

Työympäristön siisteydestä huolehtiminen

Opiskelija

- pitää eläimet puhtaina ja työtilat siisteinä
- huolehtii eläintilojen ja niiden ympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja toimintakuntoisuudesta
- käyttää tarkoituksenmukaisia työvälineitä, koneita ja -menetelmiä
- arvioi tuotannosta aiheutuvia ympäristövaikutuksia ja huomioida ne toiminnassaan
- lajittelee, säilyttää ja kierrättää työympäristössä syntyviä jätteitä ja kemikaaleja
- huomioi valinnoissaan tuotteiden, välineiden ja menetelmien ympäristövaikutukset
- käsittelee kuollutta eläintä säädösten ja työpaikan käytäntöjen mukaan
- puhdistaa eläintiloja valitun tarkoituksenmukaiset pesuaineet ja puhdistusmenetelmät sekä työskentelee vettä ja energiaa säästäen.

Koneiden, työvälineiden ja laitteiden käyttäminen

Opiskelija

- käyttää ja huoltaa valitsemansa eläinlajin hoitoon tarvittavia koneita ja laitteita
- huomaa poikkeamat käyttökuntoisuudesta ja ilmoittaa havaitsemistaan korjaustarpeista
- tekee tarvittavia huolto- ja korjaustoimenpiteitä ja yksinkertaisia rakennustöitä.

Kestävällä tavalla toimiminen eläinten hoitotöissä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestävä kehityksen periaatteita noudattaen
- huomioi toiminnan ilmastovaikutuksia soveltaen hiilijalanjäljen laskennan perusteita

- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia, huomioi työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- huomioi tarkoituksenmukaisen työergonomian eläintenhoitotilanteissa ja -ympäristöissä
- huomioi työssään toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- osaa auttaa hätätilanteissa sekä onnettomuuden ja sairaskohtauksen sattuessa
- huomioi työssään alan yritysten toimintaa säätelevät voimassa olevat säädökset
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa ja soveltaa tietoa käytäntöön
- toimii laatutavoitteiden ja -järjestelmien edellyttämällä tavalla ja käyttää laatujärjestelmän tuottamia tietoja toimintansa kehittämiseen
- hyödyntää työssään digitaalisuutta tehden lakisääteiset dokumentoinnit ja etsii tietoa lähdekriittisesti
- seuraa alansa kehitystä ja yhteistyömahdollisuuksia
- laskee ja arvioi tuotannon kannattavuutta.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti • tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti • tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen • ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.8. Eläinten kuljettaminen, 5 osp

Pätevyyskokeen suorittamista vaaditaan kuljettaessa seuraavia eläinlajeja: hevonen, nauta, sika, lammas, vuohi ja siipikarja.

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Toimiminen eläinten kuljetusta koskevan lainsäädännön teknisten ja hallinnollisten näkökohtien mukaisesti

Opiskelija

- suunnittelee ja toteuttaa työnsä eläinten kuljetukseen liittyvän lainsäädännön mukaisesti hallitun tekniset ja hallinnolliset näkökohdat
- hallitsee eläinkuljettajalupaan ja kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistuksen saamiseen liittyvät seikat.

Toimiminen eläinkuljetusten järjestämiseen vaadittavien yleisten edellytysten mukaisesti

Opiskelija

- kuljettaa eläimiä siten, että ne pysyvät terveinä ja voivat hyvin, huomioiden myös tarttuvien tautien leviämisen ehkäisy
- toteuttaa ennalta kaikki tarvittavat järjestelyt, joilla pyritään saattamaan eläinten kuljetusmatka mahdollisimman lyhyeksi ja huolehtimaan eläinten tarpeista kuljetuksen aikana
- tarkistaa, ovatko eläimet kuljetuskuntoisia
- huolehtii, että kuljetusvälineet on suunniteltu ja rakennettu ja niitä ylläpidetään ja käytetään eläinten turvallisuus huomioiden
- huolehtii, että kuormaamis- ja purkamisvälineet on suunniteltu ja rakennettu ja niitä ylläpidetään ja käytetään eläinten turvallisuus huomioiden
- toimii kestävä kehityksen periaatteita noudattaen
- huolehtii, että eläimiä käsittelevillä henkilöillä on tarvittava koulutus tai pätevyys ja että he hoitavat tehtävänsä turvallisesti ja eläinten hyvinvointi huomioiden
- huomioi eläimille tyypillisen lajinmukaisen käyttäytymisen kaikissa kuljetuksen vaiheissa turvallisuuden lisäämiseksi ja eläinten stressin vähentämiseksi
- varustaa eläimet kuljetukseen ja lastaa eläimet välttämättä pakottavia, kipua tai pelkoa aiheuttavia menetelmiä
- huolehtii kuljetuksen suorittamisesta siten, että eläinten hyvinvointi tarkistetaan säännöllisesti ja sitä pidetään yllä asianmukaisesti
- varaa eläimille niiden kokoon ja kuljetusmatkan keston nähden lattia-alaltaan ja korkeussuunnastaan riittävän tilan
- tarjoaa eläimille sopivin välein niiden lajiin ja kokoon nähden laadultaan ja määrältään asianmukaisesti vettä, ravintoa ja lepoa.

Toimiminen eläinten kuljettajana tai hoitajana kuljetuksen aikana

Opiskelija

- laatii ja huolehtii kuljetuksessa mukana tarvittavista asiakirjoista
- toimii lainsäädännön mukaisesti eläinten kuljetuksissa
- huolehtii, että kuljetusta ajetaan välttämättä äkkinäisiä nopeuden ja suunnan muutoksia.

Eläinten hoitaminen ja käsitteleminen kuljetuksen aikana

Opiskelija

- huomioi kuljetuksissa eläinten fysiologiset erityispiirteet ja tarpeet
- järjestää eläimille juomaa ja ravintoa niiden tarpeet huomioiden
- käsittelee eläimiä aiheuttamatta niille lisästressiä
- huomioi eläinten käyttäytymistavat käsittelyssä
- noudattaa työturvallisuutta eläinten käsittelyssä
- käyttää tarvittavia suojaimia
- antaa eläimille ensiapua tarvittaessa.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämis ehdotuksia• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä osallistumalla eläinten kuljettamiseen hoitajana. Kotieläimenä pidettävien eläinten hoitajilta edellytetään eläinten

kuljetusta koskevassa lainsäädännössä sekä koulutusta että koetta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.9. Hyvinvointipalvelun tuottaminen maaseutuympäristössä, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Luonnonvara-alan hyvinvointipalvelun suunnittelu ja toteutus

Opiskelija

- osallistuu luonnonvara-alan hyvinvointipalvelun suunnitteluun ja toteutukseen
- yhdistelee palvelun suunnittelussa ja toteutuksessa luonnonvara-alaan liittyviä kokemuksellisuuden ja osallisuuden elementtejä hyvinvointivaikutuksien saavuttamiseksi
- soveltaa yrityksen resursseihin liittyviä hyvinvointivaikutuksia palvelun suunnittelussa ja toteutuksessa asiakasryhmä huomioiden
- hyödyntää hyvinvointipalvelun suunnittelussa luonnonvara-alaan liittyvää ympäristöä ja sen tarjoamia mahdollisuuksia monipuolisesti
- tekee suunnittelussa ja toteutuksessa tarpeen mukaan yhteistyötä alan eri toimijoiden ja asiantuntijoiden kanssa sekä asiakkaiden, heidän läheistensä ja palvelunostajan kanssa
- huomioi suunnittelussa ja toteutuksessa toiminnan vaatiman tavoitteellisuuden, ammatillisuuden, osaamisen ja vastuullisuuden
- hyödyntää omia vahvuuksiaan ja osaamistaan palvelun suunnittelussa ja toteutuksessa
- työskentelee oman roolinsa mukaisesti hyvinvointipalvelun suunnittelussa ja toteutuksessa huomioiden sovitun työnjaon ja lainsäädännön vaatimukset
- edistää asiakkaiden hyvinvointia, tyytyväisyyttä, motivaatiota ja toimintakykyä
- toimii luontevasti erilaisten asiakkaiden kanssa
- arvioi saavutettuja hyvinvointivaikutuksia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin
- hankkii, vastaanottaa ja hyödyntää palautetta toiminnassaan.

Kestävällä tavalla toimiminen hyvinvointipalvelun suunnittelussa ja toteuttamisessa

Opiskelija

- huolehtii palvelussa käytettävän ympäristön ja/tai eläinten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista sekä arvioi ympäristön, eläinlajin tai eläimen soveltuvuuden hyvinvointipalveluun
- toimii asiakaspalvelussa luottamuksellisesti ja noudattaa tietosuojaa
- vastaa asiakkaan fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta
- noudattaa alaan liittyvää lainsäädäntöä
- kantaa vastuuta omasta ja omalta osaltaan myös työyhteisön turvallisuudesta ja työssäjaksamisesta
- toimii joustavasti ja yhteistyökykyisesti
- ennakoii riskejä ja laatii kuluttajaturvallisuuslain mukaisen turvallisuussuunnitelman ja riskianalyysin
- toimii palvelun tuottamisessa ja toteuttamisessa ympäristövastuullisesti ja kiertotaloutta edistäen
- huomioi palvelun suunnittelussa ja toteutuksessa taloudelliset näkökohdat
- hakee tietoa alan kehityksestä ja alan toimijoista.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.10. Kasvilajikohtainen tuottaminen, 15 osp

Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri viljelykasviin tai kasviryhmään

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Viljelyn suunnittelu valitulle kasvilajille

Opiskelija

- suunnittelee kasvintuotannon viljelykierron ja tuotantoprosessit
- noudattaa tuotannon laatujärjestelmää
- huomioi rehuntuotannon suunnittelussa luonnon monimuotoisuuden ja hiiliviljelyn periaatteet
- vertailee eri viljelymenetelmiä ja niiden kannattavuutta
- suunnittelee sadon markkinoinnin
- seuraa alansa kehitystä
- tekee yhteistyötä muiden viljelijöiden ja sidosryhmien kanssa.

Valitun kasvilajin viljeleminen

Opiskelija

- muokkaa, lannoittaa, kylvää ja korjaa satoa
- tekee lajikevalinnan ottaen huomioon viljelyolosuhteet
- valitsee eri tilanteisiin sopivat kasvinsuojelumenetelmät ja torjunta-aineet
- tekee kasvinsuojelutyöt noudattaen kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä
- tekee muistiinpanot viljelytoimenpiteistään
- säätää kasvinviljelykoneita
- tekee käyttöönotto- ja säilytysuullot
- tekee varastointi-, kauppakunnostus- tai jatkojalostustöitä.

Kestävällä tavalla toimiminen valitun kasvilajin viljelyssä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista ja turvallista toimintaa huomioiden työhyvinvoinnin
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestävä kehityksen periaatteita noudattaen ja niitä edistäen
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- pitää huolta työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- huomioi työssään alan yritysten toimintaa säätelevät voimassa olevat säädökset
- suorittaa ajantasaisen kasvinsuojelulainsäädännön mukaisen tutkinnon
- tekee dokumentoinnit digitaalisuutta hyödyntäen
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännössä valitun kasvilajin viljelytöissä ja suorittamalla kasvinsuojelulain mukaisen tutkinnon. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.11. Luonnonmukainen kasvitutanto, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Peltokasvien viljely luonnonmukaisessa tuotannossa

Opiskelija

- suunnittelee luonnonmukaista peltoviljelyä
- tekee peltoviljelytyötä luomutilalla
- huomioi työssään peltoliikenteen optimoimisen ja noudattaa luomuviljelyä ohjaavia ohjeita
- omaa valmiudet tehdä valintoja tai ehdotuksia, jotka tähtäävät ravinteiden huuhtoutumisen vähenemiseen ja toimii niin, että ympäristö kuormittuu mahdollisimman vähän
- tekee luomutuotannon vaatimat viljelymuistiinpanot
- tekee luomuvalvonnan ja laatujärjestelmien edellyttämät dokumentoinnit
- markkinoi yrityksen käytäntöjen mukaan luomutuotteita.

Kestävällä tavalla toimiminen luonnonmukaisessa peltokasvien viljelyssä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista ja turvallista toimintaa huomioiden työhyvinvoinnin
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen ja niitä edistäen
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- pitää huolta työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- ottaa työssään huomioon alan yritysten toimintaan säätelevät voimassa olevat säädökset
- tekee dokumentoinnit digitaalisuutta hyödyntäen
- seuraa alan kehitystä ja ylläpitää luomutuotannon osaamistaan
- etsii uutta tietoa uusista tutkimustuloksista ja työmenetelmistä lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.
- verkostoituu muiden alan toimijoiden kanssa
- ottaa työssään huomioon toiminnan vastuullisuuden tuottaessaan luomutuotteita.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä osallistumalla luonnonmukaisen kasvituotannon suunnitteluun ja tekemällä luomusuunnitelman mukaisia viljelytyöitä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.12. Luonnonmukainen kotieläintuotanto, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Kotieläinten hoitaminen luonnonmukaisessa tuotannossa

Opiskelija

- suunnittelee luomukotieläintilan töitä
- hoitaa luonnonmukaisessa tuotannossa olevia kotieläimiä luomutuotantoa ohjaavien ohjeiden mukaisesti hyvinvoinnista huolehtien ja lajityypillisen käyttäytymisen mahdollistaen
- havainnoi eläinten ruokinnan ravinnetasapainoa ja ymmärtää sen ympäristövaikutuksen
- tekee luomuvalvonnan ja laatujärjestelmien edellyttämät dokumentoinnit
- markkinoi yrityksen käytäntöjen mukaan luomutuotteita.

Kestävällä tavalla toimiminen luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista ja turvallista toimintaa huomioiden työhyvinvoinnin
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestävän kehityksen periaatteita noudattaen ja niitä edistäen
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaimeja, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- pitää huolta työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- ottaa työssään huomioon alan yritysten toimintaan säätelevät voimassa olevat säädökset
- tekee dokumentoinnit digitaalisuutta hyödyntäen
- seuraa alan kehitystä ja ylläpitää luomutuotannon osaamistaan
- etsii uutta tietoa uusista tutkimustuloksista ja työmenetelmistä lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.
- verkostoituu muiden alan toimijoiden kanssa
- huomioi työssään toiminnan vastuullisuuden tuottaessaan luomutuotteita.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä osallistumalla luonnonmukaisen kotieläintuotannon suunnitteluun ja tekemällä suunnitelman mukaisia kotieläinten hoitotöitä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.13. Luonnonvara-alan tuotteiden jatkojalostus, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

- arvioi ja suunnittelee tuotteen jatkojalostusta
- selvittää tarvittavat luvat ammattimaiseen toimintaan
- noudattaa elintarvikelainsäädäntöä, mikäli jatkojalostettava tuote on elintarvike ja omaa hygieniapassin suorittamiseen vaadittavat valmiudet
- toimii muun voimassa olevan lainsäädännön ja määräysten mukaisesti
- valitsee jatkojalostukseen soveltuvia raaka-aineita
- arvioi tarvittavia raaka-ainemääriä, hävikkiä ja jätemääriä
- käsittelee ja säilyttää materiaaleja ja tuotteita oikein
- arvioi raaka-aineiden ja tuotteiden laatua niin että erottaa virheellisen raaka-aineen ja määrittää tuotteen laatuun vaikuttavia tekijöitä
- tunnistaa materiaalien ominaisuuksiin ja tuotteiden laatuun vaikuttavia valmistuksen ja varastoinnin aikaisia mikrobiologisia, fysikaalisia ja kemiallisia tekijöitä
- pitää toiminnallaan yllä tuotteiden laatua
- valitsee materiaaleja ja jatkojalostaa tuotteen ohjeiden mukaan
- jatkojalostaa luonnonvara-alan tuotteita noudattaen asetettuja laatu ja ympäristötavoitteita
- jatkokäsittelee ja varastoi tuotteet hygieenisesti oikein
- käyttää työssä tarvittavia koneita ja laitteita ja huolehtii niiden päivittäisestä kunnossapidosta
- tunnistaa tuotantovaiheisiin liittyviä ongelmatilanteita ja ilmoittaa esille tulleet ongelmat
- arvioi työn onnistumista ja toiminnan kehittämistä huomioiden mahdollisen palautteen
- ottaa työssään huomioon toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- huolehtii hygieniasta ja pukeutuu asianmukaisesti
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuuskohdat ja ylläpitää työkykyään
- hyödyntää alan tutkimusta ja kehitystoimintaa
- selvittää valmistetun tuotteen elinkaaren ja hinnoittelun periaatteet
- tunnistaa tärkeimmät alan sidosryhmät
- edistää kestävästä kehityksestä toimintatapoja.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisestitarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa perustietoamuuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisestitarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisestimuuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissaselviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteistahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisestiarvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissaselviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapojasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellustiarvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijattoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisestiesittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteitaarvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseenymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä jatkojalostamalla luonnonvara-alan tuotteita. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.14. Luonnonvara-alan asiakaspalvelutyössä toimiminen, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Asiakkaiden palveleminen luonnonvara-alalla

Opiskelija

- toimii luonnonvara-alan asiakaspalvelutyössä
- selvittää kotimaisen, kansainvälisen tai eri kulttuuritaustaisen asiakkaan tarvitsemat tuotteet ja palvelut
- toimii asiakkaan kanssa tarvittaessa toisella kotimaisella tai vieraalla kielellä
- ottaa vastaan tilauksen tai tiedustelun ja huolehtii sen tiedottamisesta eteenpäin työyhteisössä
- selvittää asiakkaan tarvitsemien tuotteiden ja palvelujen hinnan, saatavuuden, toimitusajan ja muut tarvittavat tiedot
- neuvoa asiakasta tuotteiden ja palvelujen valinnassa
- tarjoaa asiakkaalle asiantuntevia ratkaisuja yrityksen tuote- ja palveluvalikoimasta
- tarjoaa asiakkaan tarpeen mukaan vaihtoehtoja eettisten ja ympäristönäkökulmien perusteella
- työskentelee aktiivisesti ja joustavasti asiakaspalvelun eri vaiheissa
- työskentelee asiakaspalvelutilanteissa organisaation ohjeiden ja tavoitteiden mukaisesti huomioiden seuraavan työvaiheen ja työntekijän
- toimii reklamaatiotilanteessa saamiensa ohjeiden ja valtuuksien mukaisesti
- tukee organisaation taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita omalla toiminnallaan.

Kestävä toiminta luonnonvara-alan asiakaspalvelutyössä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista ja turvallista toimintaa huomioiden työhyvinvoinnin
- pukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestävän kehityksen periaatteita noudattaen ja niitä edistäen
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään
- ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaimia
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- pitää huolta työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- ottaa työssään huomioon alan toimintaa säätelevät voimassa olevat säädökset.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä luonnonvara-alan asiakaspalvelutyössä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.15. Luonnonvara-alan työtehtävässä toimiminen, 5 osp

Tutkinnon osan voi suorittaa kahdesti kohdennettuna eri työtehtävään

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Työtehtävään liittyvät työt

Opiskelija

- suunnittelee ja tekee työtehtävään liittyviä päivittäisiä, kausittaisia tai tuotantokiertoon liittyviä töitä
- käyttää työtehtävään liittyviä koneita, laitteita ja työvälineitä sekä seuraa niiden käyttökuntoisuutta ja tekee päivittäiset huollot
- toimii työohjeiden mukaisesti
- noudattaa työtehtävän vaatimaa hygieniää
- tunnistaa työhön, tuotteiden laatuun, työympäristöön tai koneisiin liittyvät poikkeamat ja toimii työpaikan ohjeiden ja laatujärjestelmän mukaisesti poikkeamatilanteissa
- ylläpitää ja edistää toiminnallaan työn ja tuotteiden laatua
- huolehtii oman roolinsa mukaisesti työhön liittyvästä tiedonkulusta työyhteisössä ja pystyy siihen tarvittaessa myös toisella kotimaisella tai vieraalla kielellä.

Kestävällä tavalla toimiminen maatalousalan työtehtävässä

Opiskelija

- toimii tehtävässään taloudellisesti ja asiakaslähtöisesti
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- toimii työyhteisössä yhteistyöhakuisesti työyhteisön ohjeita arvostaen ja tuo omat mielipiteensä rakentavasti esille
- toimii tarvittaessa monikulttuurisissa työyhteisöissä kunnioittaen moninaisuutta
- noudattaa annettuja työaikoja ja neuvottelee poikkeamista
- pukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- huolehtii työtilojen ja työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja toimintakuntoisuudesta
- käyttää työssään tarkoituksenmukaista suojaimeja ja suojavaatetusta ja noudattaa työturvallisuusohjeita
- toimii vastuullisesti
- huomioi työssään työtehtävää säätelevät voimassa olevat säädökset ja sopimukset
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa ja soveltaa tietoa käytäntöön
- hyödyntää digitaalisuutta toiminnassaan
- hakee tietoa sekä seuraa alansa kehitystä ja yhteistyömahdollisuuksia
- minimoi jätteen syntyä sekä lajittelee, säilyttää ja kierrättää jättemateriaalia kiertotaloutta edistäen.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Osaaminen osoitetaan tarkasti rajatussa työtehtävässä, joka on osa yrityksen toimintakokonaisuutta tai työprosessia (esim. seosrehun valmistus, lypsytyö, sadonkorjuuketjun yksi työvaihe, kerintätyö). Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.16. Maaseutumatkailussa toimiminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Asiakaspalvelu maaseutumatkailuyrityksessä

Opiskelija

- valmistautuu maaseutumatkailuyrityksen asiakaspalvelutilanteisiin
- vastaanottaa asiakkaita, selvittää kotimaisten ja kansainvälisten tai eri kulttuuritaustaisten asiakkaiden tarpeita ja palvelee heitä
- hoitaa palvelutilanteen tutkintokielen lisäksi suomen tai ruotsin kielellä ja auttaa palvelutilanteessa asiakkaan eteenpäin yhdellä muulla kielellä
- toimii maaseutumatkailuyrityksen liikeidean ja palvelumallin mukaan
- esittelee paikallisten yritysten tuottamia keskeisimpiä matkailu- ja majoitustuotteita ja palveluja asiakkaille
- hyödyntää työssään yrityksen yhteistyökumppaneiden palvelutarjontaa
- hyödyntää digitaalisuutta asiakaspalvelutyössään
- toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti
- toimii luontevasti erilaisten asiakkaiden kanssa
- noudattaa asiakaspalvelutyöhön liittyviä säädöksiä
- noudattaa annettuja hygieniamääräyksiä ja omavalvontaa
- tekee asiakaspalvelutilanteeseen tarvittavia jälkitoimenpiteitä
- huomioi työssään seuraavan työvuoron ja välittää tarvittavat tiedot eteenpäin
- tiedustelee ja ottaa vastaan palautetta.

Maaseutumatkailuyrityksen erilaisissa työtehtävissä toimiminen

Opiskelija

- suunnittelee työryhmässä myynti- ja markkinointimateriaalia ja markkinointiin soveltuvia jakelukanavia
- kunnostaa ja huoltaa maaseutumatkailuyrityksen toimintaympäristöä ja valmistautuu maaseutumatkailuun liittyvän tuotteen tai palvelun toteuttamiseen
- osallistuu tuotteen tai palvelun toteuttamiseen oman roolinsa ja vahvuksiensa mukaisesti
- noudattaa tuotteen tai palvelun toteuttamiseen liittyvää lainsäädäntöä, omavalvontaa – ja laatujärjestelmiä sekä yrityksen toimintamallia
- tekee yhteistyötä muiden tuote- ja palvelukokonaisuudessa toimivien kanssa oman roolinsa mukaisesti
- hankkii, vastaanottaa ja hyödyntää palautetta toiminnassaan.

Kestävällä tavalla toimiminen maaseutumatkailuyrityksessä

Opiskelija

- huolehtii asiakasturvallisuudesta ja kantaa vastuuta omasta ja omalta osaltaan myös työyhteisön turvallisuudesta ja työssäjaksamisesta
- toimii joustavasti ja yhteistyökykyisesti
- noudattaa vaitiolovelvollisuutta ja tietosuojaa suhteessa asiakkaisiin ja yritykseen
- huomioi työssään kestävän kehityksen periaatteet
- toimii ympäristövastuullisesti ja kiertotaloutta edistäen
- pohtii ympäristövastuullisuuden ja kiertotalouden tuomia mahdollisuuksia yrityksen toiminnan kehittämisessä ja markkinoinnissa
- tiedostaa viestintävastuullisuuden merkityksen maaseutumatkailuyrityksen toiminnassa
- pohtii paikallisuuden ja maaseudun muiden luontaisten edellytysten ja voimavarojen merkitystä yrityksen toiminnan kehittämisessä ja asiakkaiden hyvinvoinnin, osallisuuden ja luontosuhteen parantamisessa
- tiedostaa alan verkostojen merkityksen yrityksen toiminnan kehittämisessä
- huolehtii omalta osaltaan yrityksen toimintaympäristön siisteydestä, puhtaudesta ja viihtyisyydestä
- tiedostaa ympäristön visuaalisuuden ja esteettisyyden merkityksen markkinoinnissa ja asiakastytyväisyydessä
- tiedostaa erilaisten asiakasryhmien tarpeet ja esteettömyyden merkityksen
- ymmärtää digitaalisuuden merkityksen yrityksen markkinoinnissa ja asiakkaiden palvelussa.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä maaseutumatkailuyrityksessä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.17. Maatalousalan tuotantotilojen automaation käyttäminen, 10 osp

Tutkinnon osan voi toteuttaa kohdennettuna eri eläin- tai kasvintuotantosuunnissa käytettäviin tiloihin.

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Tuotantotilojen automaatioon liittyvän ohjausjärjestelmän käyttäminen ja hyödyntäminen

Opiskelija

- hyödyntää ohjausjärjestelmästä saatavaa tietoa töidensä suunnittelussa ja tekemisessä
- seuraa ja ohjelmoi ohjausjärjestelmää ennakoivasti ja suunnitelmallisesti edistäen tuotannolle asetettuja tavoitteita
- reagoi ohjausjärjestelmästä tuleviin ilmoituksiin oikealla ja työnkuvaansa kuuluvalla tavalla
- hyödyntää tarvittaessa asiantuntijaa järjestelmän ilmoittaman vian tai häiriön tunnistamisessa, paikantamisessa ja korjaamisessa.

Tuotantotilojen automaation käyttäminen

Opiskelija

- käyttää maatalousalan tuotantoon ja tuotantotiloihin liittyvää automaatiota
- seuraa ja säätää automaation toimintaa tuotannolle asetettujen tavoitteiden mukaan
- seuraa automaatiotekniikan käyttökuntoisuutta ja käyttöön liittyvää turvallisuutta ja tekee päivittäiset ja viikoittaiset huollot käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti
- noudattaa työssään hyvää hygieniää turvaten tuotannon ja tuotteiden laadun tavoitteet.

Turvallinen ja vastuullinen toiminta

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- käyttää työn edellyttämiä suojaimia ja suojavarusteita
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- pitää työympäristön siistinä edistäen turvallisuutta ja työn sujuvuutta
- tekee työhön liittyvät alan lainsäädännön edellyttämät sekä työpaikan käytäntöjen mukaiset dokumentoinnit
- toimii laatutavoitteiden edellyttämällä tavalla ja käyttää tuotantoon liittyvän ohjausjärjestelmän tuottamia tietoja toimintansa kehittämiseen
- huolehtii vastuullisesti omalta osaltaan tiedonkulusta työyhteisössä
- huomioi työssään toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä maatalousalan tuotantotilojen automaatioon liittyvissä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.18. Maatalous- ja maarakennuskoneiden hyödyntäminen, 20 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Maatalous- ja maarakennuskonetöiden suunnittelu ja toteutus

Opiskelija

- laatii koneellistamissuunnitelman
- suunnittelee ja toteuttaa koneurakointipalvelun työtehtäviä
- tekee työpaikan toimintatapojen mukaan koneyhteistyötä muiden palvelun tarjoajien kanssa
- osallistuu konepalvelujen markkinointiin oman roolinsa mukaan
- työskentelee asiakaslähtöisesti tehden asiakkaan kanssa sovitut tehtävät
- noudattaa työtehtäviin liittyviä viranomais määräyksiä ja sopimuksia
- tekee maataloustuotantoon, viljelyyn – tai sadonkorjuuseen liittyviä töitä
- tekee maansiirtotöitä kaivurilla, pyöräkuormaajalla tai traktorin ja työkoneen yhdistelmillä
- tekee kiinteistöhoitotöitä
- tekee ympäristön hoitotöitä
- hyödyntää digitaalisuutta ja automaatiota koneurakoinnissa
- hyödyntää koneiden rakenteen ja toimintaperiaatteiden tuntemusta työssään
- seuraa koneiden toimintaa ja tunnistaa ongelmakohtat
- määrittää koneiden huolto- ja korjaustarpeen
- tekee koneiden huolto- ja korjaustöitä
- ratkaisee tavanomaiset huolto- ja korjaustyössä esiin tulevat ongelmat
- tekee koneiden korjauksiin liittyviä metallitöitä.

Kestävällä tavalla toimiminen maatalous- ja maarakennuskonetöissä

Opiskelija

- ottaa työskentelyssään huomioon tehokkuuden ja taloudellisuuden
- huoltaa koneet säännöllisesti
- käsittelee poltto- ja voiteluaineita työ- ja ympäristöturvallisuuden huomioiden
- huolehtii syntyvistä jätteistä asianmukaisesti ja edistäen kiertotaloutta
- käyttää työn edellyttämiä henkilökohtaisia suojaimeja ja suojavaatetusta
- työskentelee ergonomisesti
- huomioi työssään toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- huolehtii työssäjaksamisestaan
- toimii työyhteisössä yhteistyöhakuisesti työyhteisön ohjeita arvostaen ja tuo omat mielipiteensä rakentavasti esille
- toimii joustavasti ja muuttuvissa tilanteissa ratkaisuja etsien
- hakee tietoa alan kehityksestä ja alan toimijoista.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.19. Maatalouskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 10 osp

Maatalousteknologian osaamisalan opiskelijoiden ei ole mahdollista valita tätä tutkinnon osaa

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Maatalouskoneiden huolto ja korjaus

Opiskelija

- tunnistaa maatalouskoneen tai -laitteiden huoltotarpeen havainnoimalla ja käyttö- ja huolto-ohjeiden perusteella
- ennakoi huoltotoimenpiteitä
- noudattaa maatalouskoneiden kunnossapitotöissä voimassa olevaa lainsäädäntöä, standardeja ja toimintaympäristön vaatimuksia
- käsittelee ja säilyttää huolto- ja korjaustöissä tarvittavia materiaaleja ja kemikaaleja säädösten ja ohjeiden mukaisesti
- hyödyntää työtehtävissä koneiden huoltotiloja
- käyttää, hoitaa ja säilyttää perus- ja erikoistyövälineitä
- suunnittelee huoltotyön ja tekee kustannusarvion
- huoltaa maataloustuotantoon liittyviä koneita ja laitteita sekä ajoneuvoja huolto-ohjeiden mukaan
- hankkii tarvittaessa varaosia
- tekee tarvittaessa pieniä maatalouskoneiden ja laitteiden korjaustöitä käyttäen valmistajan ohjeita huolto- ja korjaustoiminnasta
- huolehtii työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä sekä jätteiden ohjeiden mukaisesta käsittelystä
- varmistaa, että huollettu maatalouskone toimii turvallisesti ja se on huollettu työlle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Metallitöiden tekeminen

Opiskelija

- tekee korjaushitsaus- ja metallirakennetöitä
- huomioi työssään tulitöihin ja maatalouskoneisiin liittyvät turvamääräykset
- tuntee maatalouskoneiden korjauksessa käytettävät materiaalit ja aineet sekä niiden ominaisuudet.

Turvallinen toiminta maatalouskoneiden käyttämiseen ja huoltamiseen liittyvissä tehtävissä toimittaessa

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- toimii maatalous- tai korjaamoympäristössä
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti asianmukaisia suojaimia käyttäen
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestävä kehityksen periaatteita noudattaen
- tekee dokumentoinnit digitaalisuutta hyödyntäen
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- huomioi työssään toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- huomioi työssään alan yritysten toimintaan säätelevät voimassa olevat säädökset
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä ja suorittaa tulityökortin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.20. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon suunnittelu

Opiskelija

- tunnistaa erilaisia perinnebiotooppeja, maisemanhoitokohteita ja luontotyyppejä
- ymmärtää monimuotoisuuden käsitteen ja sen merkityksen eri yhteyksissä
- pohtii maatalousluonnon monimuotoisuuteen, perinnebiotooppeihin ja geenivarojen säilytykseen liittyviä luonto- ja kulttuuriarvoja
- tunnistaa maatalousluonnon yhteyden muihin ekosysteemeihin
- tunnistaa perinnebiotoopeilla olevia uhanalaisia kasvi- ja eläin/hyönteislajeja
- etsii tietoa luonnon monimuotoisuuteen liittyvistä asiantuntijoista, viranomais- ja yhteistyötahoista ja hankkeista
- etsii tietoa maisemanhoitoon liittyvistä rahoitusmahdollisuuksista, lainsäädännöstä ja käytännöistä
- huomioi kotieläinten merkityksen perinnemaisemien synnyssä ja ylläpitäjänä
- tunnistaa maatalousluonnon, maisemanhoidon ja alkuperäisrotujen erilaisia hyödyntämismahdollisuuksia tulojen lisääjänä
- osallistuu hoitokohteen suunnitelmakartan laatimiseen
- osallistuu hoitosuunnitelman ja kustannusarvion laatimiseen kohteelle.

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitotyöt

Opiskelija

- tekee kohteen kunnostamis- tai hoitotöitä sopivilla hoitosuunnitelman mukaisilla hoitomenetelmillä
- edistää laiduntamiseen liittyvillä toimenpiteillä luonnon monimuotoisuutta ja perinnebiotooppien elinvoimaisuutta
- noudattaa laiduntavien eläinten lisäruokinnassa ja lisäruokinnan järjestelyissä hoitosuunnitelmaa ja sopimuksen ehtoja
- hoitaa laiduntavia eläimiä eläinsuojelusäädösten ja eläinten lajityypillisen käyttäytymisen huomioiden ja seuraa niiden hyvinvointia suunnitelmallisesti ja säännöllisesti
- rakentaa toimivan hoitosuunnitelman mukaisen laiduntavalle eläinlajille soveltuvan aidan eläinten turvallisuuden huomioiden sekä pitää aidat kunnossa
- kunnostaa tarvittaessa kohteessa esiintyviä rakenteita huomioiden niiden kulttuurihistoriallisen arvon sekä käyttää kunnostustyössä paikallisia tyyppiratkaisuja sekä mahdollisimman paljon alkuperäisiä materiaaleja ja työtapoja
- ottaa työssään huomioon mahdollisten muinaismuistomerkkien säilyttämisen
- kerää kunnostus- ja hoitotyössä syntyvän jätteen pois estäen alueen rehevöitymisen ja karikkeen muodostumisen
- käsittelee kunnostus- ja hoitotyössä syntyvät jätteet kiertotaloutta edistäen
- käyttää kunnostus- ja hoitotoimissa sopivia välineitä, koneita ja laitteita ja huoltaa ne säännöllisesti
- tekee kunnostus- ja hoitotöitä turvallisesti käyttäen asianmukaisia työn edellyttämiä suojaimia
- tekee kunnostus- ja hoitotöistä tarvittavat muistiinpanot
- seuraa hoitosuunnitelmaan asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisestitarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa perustietoamuuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisestitarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisestimuuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissaselviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteistahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisestiarvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissaselviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapojasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellustiarvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijattoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisestiesittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteitaarvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseenymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä osallistumalla maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon suunnitteluun ja hoitosuunnitelman mukaisiin töihin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.21. Metsien hyödyntäminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Metsänhoitotöiden suunnittelu ja tekeminen

Opiskelija

- käyttää metsäsuunnitelmaa kohteen metsätöiden suunnittelussa
- hyödyntää metsänhoitoon liittyviä sähköisiä palveluita
- tekee metsäsuunnitelman mukaisia metsänhoitotöitä
- käyttää moottori- tai raivaussahaa metsänhoitotöissä
- huolehtii käyttämiensä koneiden ja välineiden perustoimintakunnosta
- huoltaa käyttämiään koneita ja laitteita
- valmistaa mitta- ja laatuvaatimukset täyttäviä puutavaralajeja
- huolehtii puutavaran lähikuljetuksen järjestämisen.

Puutavaran hyödyntäminen

Opiskelija

- osallistuu puukaupan suunnitteluun ja tekemiseen
- suunnittelee metsien hyödyntämistä huomioiden viranomais määräykset ja –ohjeet
- hyödyntää puukauppaan liittyviä sähköisiä palveluita
- selvittää puutavaran käytön mahdollisuudet omassa taloudessa.

Kestävällä tavalla toimiminen metsänhoito- ja hakkuutöissä

Opiskelija

- huomioi toiminnassaan kestävän metsänhoidon merkityksen ekologiset, sosiaaliset, kulttuurilliset ja taloudelliset näkökulmat
- huomioi toiminnassaan metsänhoidon merkityksen hiilensidonnassa ja ilmastoon vaikuttavana tekijänä
- huomioi työtehtävissään metsäluonnon monimuotoisuuden
- huomioi metsän monikäytön tuomat mahdollisuudet
- minimoi jätteen syntyä sekä lajittelee ja kierrättää jättemateriaalia kiertotaloutta edistäen
- toimii työyhteisössä ja alan toimijoiden kanssa yhteistyöhakuisesti ja tuo omat mielipiteensä rakentavasti esille
- etsii lähdekriittisesti tietoa alan kehityksestä ja alan toimijoista.

Turvallinen työskentely metsänhoitotöissä

Opiskelija

- käyttää työn edellyttämiä henkilökohtaisia turvavarusteita ja suojavaatetusta
- työskentelee ergonomisesti
- edistää toiminnallaan työympäristön turvallisuutta
- huolehtii työssäjaksamisestaan ja työhyvinvoinnistaan.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisestitarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa perustietoamuuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisestitarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisestimuuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissaselviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteistahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisestiarvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissaselviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapojasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellustiarvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijattoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisestiesittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteitaarvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseenymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.22. Peltokasvien tuottaminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Peltoviljelyn suunnitteleminen

Opiskelija

- laatii viljelysuunnitelman
- suunnittelee viljelykierron
- huomioi rehuntuotannon suunnittelussa luonnon monimuotoisuuden ja hiiliviljelyn periaatteet
- noudattaa tilan laatujärjestelmää
- vertailee eri viljelymenetelmiä ja niiden kannattavuutta
- suunnittelee sadon markkinoinnin
- tekee yhteistyötä muiden viljelijöiden ja sidosryhmien kanssa.

Peltokasvien viljelytöiden tekeminen

Opiskelija

- muokkaa, lannoittaa, kylvää ja korjaa satoa
- tekee lajikevalinnan ottaen huomioon viljelyolosuhteet
- suorittaa ajantasaisen kasvinsuojelulainsäädännön mukaisen tutkinnon
- valitsee eri tilanteisiin sopivat kasvinsuojelumenetelmät ja torjunta-aineet
- tekee kasvinsuojelutyöt noudattaen kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä
- tekee muistiinpanot viljelytoimenpiteistään
- säätää kasvinviljelykoneita
- tekee käyttöönotto- ja säilytysuollot
- ylläpitää rakennusten kuntoa.

Kestävällä tavalla toimiminen peltokasvien viljelyssä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista ja turvallista toimintaa huomioiden työhyvinvoinnin
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestävän kehityksen periaatteita noudattaen ja niitä edistäen
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitalisaatiota työssään, sen dokumentoinnissa ja tiedon etsinnässä
- pitää huolta työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- ottaa työssään huomioon alaa säätelevät voimassa olevat säädökset
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön
- toimii tulitöistä annettujen turvallisuusmääräysten mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisestitarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa perustietoamuuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisestitarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisestimuuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissaselviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteistahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisestiarvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissaselviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapojasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellustiarvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijattoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisestiesittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteitaarvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseenymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä ja suorittamalla kasvinsuojelulain mukaisen tutkinnon. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.23. Rakentaminen maaseutuympäristössä, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Rakennushankkeen suunnittelu

Opiskelija

- vertailee erilaisia tapoja toteuttaa rakennushanke kustannustehokkaasti
- huomioi rakennushankkeen suunnittelussa rakennuksen elinkaaren ja kiertotalouden
- hakee tietoa alan toimijoista ja verkostoista rakennushankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa
- noudattaa toteutuksessa rakentamiseen liittyviä suunnitelmia, lainsäädäntöä, sopimuksia ja vastuita
- noudattaa hyviä ja kestäviä rakentamistapoja
- tekee tarvike- ja työmenekkilaskelmia
- suunnittelee ja toteuttaa rakennushankkeen huomioiden kokonaisuuteen vaikuttavia tekijöitä
- tulkitsee rakennuksen pääpiirustuksia
- tutustuu asuinkuntansa sähköiseen luvanhakujärjestelmään ja ohjeisiin
- hyödyntää digitaalisuutta rakennushankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Rakennustöiden tekeminen

Opiskelija

- tulkitsee rakennuspiirustuksia
- tekee rakennustöitä
- valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia rakennusmateriaaleja
- käyttää tavallisimpia rakentajan työmaakoneita ja laitteita sekä käsityö- ja mittausvälineitä
- huolehtii asianmukaisesti työvälineistä ja työympäristön järjestyksestä sekä siistii työympäristön
- toimii avoimesti, rehellisesti ja vastuuntuntoisesti tehdessään annettuja työtehtäviä.

Kestävällä tavalla toimiminen rakennustöissä

Opiskelija

- käyttää työn edellyttämiä henkilökohtaisia suojaimia ja suojavaatetusta
- työskentelee ergonomisesti ja kartoittaa työn riski- ja kuormitustekijöitä
- toimii kiertotalouden säännöillä hidastaen materiaalin kiertoa valinnoillaan
- ottaa huomioon maaseuturakentamiseen liittyviä kulttuurisia, esteettisiä, perinne- ja ympäristöarvoja
- hyödyntää olemassa olevaa rakennuskantaa rakennushankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa
- lajittelee, varastoi ja kierrättää tai hyödyntää rakennusjätteet kiertotaloutta edistäen
- toimii työyhteisössä yhteistyöhakuisesti työyhteisön ohjeita arvostaen ja tuo omat mielipiteensä rakentavasti esille.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.24. Raskaskoneiden huoltaminen ja korjaaminen, 20 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Maa-, metsä-, maarakennus- ja logistiikka-alan huolto-, kunnossapito- ja korjauspalveluiden tekeminen

Opiskelija

- hyödyntää vianetsintäohjelmista saatavaa tietoa töidensä suunnittelussa ja tekemisessä
- käyttää koneita vian etsinnän helpottamiseksi ja tehtyjen säätöjen varmistamiseksi
- hyödyntää työssään tietoaan moottoritekniikan, voimansiirron, hydraulikan, sähkötekniikan ja pneumatiikan toimintaperiaatteista ja mittaustavoista
- hyödyntää työssään tietoaan mekaanisten laitteiden toimintatavoista, rakenteista sekä purkamisen ja kokoonpanon periaatteista
- hyödyntää käyttö-, huolto- ja korjausohjeita
- etsii tietoa eri lähteistä digitaalisuutta hyödyntäen
- tulkitsee konepiirustuksia ja kytkentäkaavioita
- hyödyntää työssään tietoaan polttoaineista, voiteluaineista ja muista nesteistä
- hyödyntää työssään tietoaan korjaustöissä käytettävistä metalleista ja muista materiaaleista, niiden käsittelytavat ja korjauksiin liittyvät ohjeet ja lainsäädännön
- huoltaa ja korjaa raskaskoneita.

Turvallinen ja vastuullinen toiminta

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- käyttää tarvittavia työn edellyttämiä suojaimia ja suojavarusteita
- työskentelee taloudellisesti
- pitää työympäristön siistinä edistäen turvallisuutta ja työn sujuvuutta
- tekee työhön liittyvät alan lainsäädännön edellyttämät sekä työpaikan käytäntöjen mukaiset dokumentoinnit
- toimii laatutavoitteiden edellyttämällä tavalla ja käyttää tuotantoon liittyvän ohjausjärjestelmän tuottamia tietoja toimintansa kehittämiseen
- huolehtii vastuullisesti omalta osaltaan tiedonkulusta työyhteisössä
- huomioi työssään toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- toimii kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.25. Rehukasvien tuottaminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Rehuntuotannon suunnittelu

Opiskelija

- laatii viljelysuunnitelman ja hyödyntää tarvittaessa asiantuntijaa viljelyn suunnittelussa
- optimoi ravinteiden käytön rehuntuotannon suunnittelussa
- hyödyntää tilan tuotannosta saatavia tietoja rehuntuotannon suunnittelussa
- suunnittelee viljelykierron
- tekee kasvilaji- ja -lajikevalinnat ottaen huomioon viljelyolosuhteet ja tilan tarpeet ja tavoitteet
- huomioi rehuntuotannon suunnittelussa luonnon monimuotoisuuden ja hiiliviljelyn periaatteet
- noudattaa voimassa olevia tukiehtoja ja tuotantosopimuksia sekä tilan laatujärjestelmää
- vertailee eri viljely-, sadonkäsittely- ja varastointimenetelmiä ja niiden kannattavuutta.

Rehukasvien viljely- ja sadonkorjuutöiden tekeminen

Opiskelija

- muokkaa, lannoittaa, kylvää ja korjaa satoa
- hyödyntää tekemiään havaintoja kasvustoista ja olosuhteista viljely- ja sadonkorjuutöiden ajoittamisessa ja tekemisessä
- suorittaa ajantasaisen kasvinsuojelulainsäädännön mukaisen tutkinnon
- valitsee eri tilanteisiin sopivat kasvinsuojelumenetelmät ja -aineet
- tekee kasvinsuojelutyöt noudattaen kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä
- tekee muistiinpanot viljelytoimenpiteistään
- ajoittaa sadonkorjuun tavoiteltavan tuotantovaikutuksen ja säilönnän onnistumisen suhteen oikein
- tekee sadon varastointi- ja käsittelytöitä varmistaen hyvän hygieenisen ja säilönnällisen laadun
- säätää kasvinviljelykoneita
- tekee kasvinviljelykoneiden käyttöönotto- ja säilytyshuoltoja sekä huoltaa tarvittaessa rakennuksia ja varastoja.

Kestävällä tavalla toimiminen rehukasvien tuottamisessa

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista ja turvallista toimintaa huomioiden työhyvinvoinnin
- pukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen ja niitä edistäen
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaimeja, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitalisaatiota työssään ja tiedon etsinnässä
- pitää huolta työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- ottaa työssään huomioon alan yritysten toimintaan säätelevät voimassa olevat säädökset
- tekee dokumentoinnit digitalisaatiota hyödyntäen
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä ja suorittamalla kasvinsuojelulain mukaisen tutkinnon. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.26. Traktori- ja työkoneautomaation käyttäminen, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Traktori- ja työkoneautomaation käyttäminen ja hyödyntäminen

Opiskelija

- tuntee erilaiset traktori- ja työkoneautomaation hyödyntämisen mahdollisuudet erilaisissa työtehtävissä
- käyttää traktori- ja työkoneautomaatiota huomioiden niiden avulla saatavat ekologiset ja taloudelliset hyödyt
- asentaa ja ohjelmoi traktori- ja työkoneautomaation laitteistoja ja järjestelmiä työlle ja tuotannolle asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- käyttää traktori- ja työkoneautomaatiota viljelytoissa tai muissa käytännön työtehtävissä
- reagoi ohjausjärjestelmästä tulevaan tietoon oikealla ja tuotannonalaansa kuuluvalla tavalla
- hyödyntää automaatiosta tulevaa tietoa tuotannon ja työn suunnittelussa
- hyödyntää tarvittaessa asiantuntijaa järjestelmän ilmoittaman vian tai häiriön tunnistamisessa, paikantamisessa ja korjaamisessa

Korjaustarpeen määrittäminen

Opiskelija

- hyödyntää työssään sähkön, hydraulikan ja pneumatiikan toimintaperiaatteiden tuntemusta työkoneissa
- tulkitsee sähkö-, hydraulikka- ja pneumatiikkakaavioita
- paikallistaa laitteistojen viat ja ratkaisee häiriötilanteet
- hyödyntää työssään komponenttien toiminnan tuntemusta
- etsii tiedot tarvittavista koneen teknisistä ominaisuuksista
- käyttää korjaustarpeen määrittämisessä valmistajan ohjeita huolto- ja korjaustoimintaan
- tekee koekäytön korjaustarpeen määrittämiseksi
- paikallistaa korjaustarpeen hyödyntäen diagnostiikkavälineitä sekä –ohjelmistoja
- tekee diagnosoinnin pohjalta arvion huolto- ja korjaustarpeesta sekä tarvittavista varaosista
- määrittää huolto- ja korjauskustannukset kustannusarvioineen.

Korjaus ja huolto

Opiskelija

- asentaa ajo-opastuksen ja paikannusjärjestelmien laitteistot tehden tarvittavat järjestelmien ohjelmoinnit
- asentaa automaattiohjauksen käyttövalmiuteen tehden tarvittavat järjestelmien ohjelmoinnit
- hyödyntää työssään ymmärrystään satelliittiohjausjärjestelmien toimintaperiaatteista
- ohjelmoi ja käyttää vaihteisto-, ohjaus- ja päisteautomaatiota traktorissa
- käyttää koneita käytännön viljelytoimissa.

Turvallinen ja vastuullinen toiminta

Opiskelija

- neuvoo tarvittaessa muita käyttäjiä ymmärrettävästi ja selkeästi laitevalmistajan käyttö-, huolto- ja säätötoimissa
- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- noudattaa alaa sääteleviä säädöksiä ja -määräyksiä
- varmistaa ennen työn aloitusta, että omaa työssä tarvittavat luvat ja pätevyudet
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- käyttää tarvittavia työn edellyttämiä suojaimia ja suojavarusteita
- työskentelee taloudellisesti
- pitää työympäristön siistinä edistäen turvallisuutta ja työn sujuvuutta
- käsittelee työssä tarvittavia kemikaaleja, materiaaleja ja jätteitä ohjeiden mukaisesti ja turvallisesti
- tekee työhön liittyvät alan lainsäädännön edellyttämät sekä työpaikan käytäntöjen mukaiset dokumentoinnit

- toimii laatutavoitteiden edellyttämällä tavalla ja käyttää tuotantoon liittyvän ohjausjärjestelmän tuottamia tietoja toimintansa kehittämiseen
- huolehtii vastuullisesti omalta osaltaan tiedonkulusta työyhteisössä
- ottaa työssään huomioon toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti • tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti • tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämis ehdotuksia • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen • ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin

2.27. Turkiseläinten nahkonta, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Nahkottavien eläinten valinta ja lopettaminen

Opiskelija

- suunnittelee tilan nahkontakauden toimintaa ja töitä
- valitsee nahkottavia eläimiä tavanomaisten kypsän turkin tunnusmerkkien perusteella
- lopettaa eläimiä määräysten mukaisesti käsitellen eläimiä asiallisesti välttämällä käsittelyssä tuottamasta eläimelle kipua
- toimii eläinsuojelulainsäädännön ja yleisten eettisten periaatteiden mukaisesti
- omaa lopetusasetuksen (EY 1099/2009) mukaisen kelpoisuustodistuksen suorittamiseen vaadittavat valmiudet.

Lopetettujen eläinten ja nahkojen käsitteleminen

Opiskelija

- käsittelee lopetettuja eläimiä turkin puhtautta vaalien ja siten, että ruho jäähtyy nopeasti
- nylkee eläimiä
- kaapii nahkoja
- rummuttaa ja taanaa nahkoja
- hoitaa nahkojen kuivatuksen ja jälkikäsitteilyn
- huomioi työssään nahkonnan vaikutuksia nahkonnan laatuun ja kiinnittää huomiota nahkontavirheisiin
- arvioi tärkeimpien nahkontavirheiden vaikutusta nahkahintaan
- määrittelee nahkontatyön kustannuksia ja niiden merkitystä kannattavuuteen.

Koneiden, työvälineiden ja laitteiden käyttäminen

Opiskelija

- käyttää tavanomaisia nahkontakoneita ja laitteita turvallisesti ja energiaa säästämällä
- huolehtii töissä käytettävien laitteiden ja koneiden käyttökunnossa säilymisestä.

Turvallinen toiminta turkiseläinten nahkontaan liittyvissä tehtävissä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- ottaa työssään huomioon alan yritysten toimintaa säätelevät voimassa olevat säädökset
- työskentelee taloudellisesti
- noudattaa kestävä kehityksen periaatteita
- huolehtii työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- pukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaimeja ja ylläpitää työkykyä
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisestitarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa perustietoamuuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisestitarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisestimuuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissaselviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteistahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisestiarvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissaselviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapojasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellustiarvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijattoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisestiesittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteitaarvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseenymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä nahkomalla kaksi eläintä. Tehtävä käsittää opiskelijan suuntautumisesta riippuen joko minkin tai ketun nahkonnan eri työvaiheet. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.28. Turkiseläinten jalostaminen, 25 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

- hyödyntää tietojaan perinnöllisyydestä ja jalostuksen perusasioista eläinten valinnassa

- ottaa työssään huomioon turkiseläinjalostuksen keskeisimpiä periaatteita
- hyödyntää tietojaan risteytysäännöistä tavanomaisten väriyypien jalostuksessa
- huomioi terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen jalostustyössään
- arvioi ja tunnistaa jalostustyön terveydellisiä riskejä
- huomioi tilakohtaiset jalostustavoitteet
- toimii voimassa olevan lainsäädännön mukaan eettisiä periaatteita noudattaen
- hyödyntää digitaalisuutta jalostustyön tukena
- ottaa huomioon siitoseläinkirjanpidon vuosikierron ja sen antamaa jalostusinformaatiota
- tekee jalostustyön vaatimia suunnitelmia ja dokumentointeja
- laskee pentutuloksen ja laadun vaikutuksen kannattavuuteen
- tekee jalostustyötä yrityksen kannattavuutta edistäen
- suunnittelee annettujen ohjeiden mukaan oman työnsä ja tekee työvaiheet huolellisesti oikeassa järjestyksessä
- tunnistaa tavanomaiset perinnölliset sairaudet ja toimii jalostustyössä niiden ehkäisemiseksi sekä ottaa huomioon jalostustyön eettiset kysymykset
- ottaa huomioon tavanomaisia nahkojen lajitteluperusteita ja käyttää termistöä
- arvioi ja valitsee siitoseläimiä siitoseläinvalintakriteerien mukaisesti
- käsittelee turkiseläimiä jalostustyössään asiallisesti ja rauhallisesti välttämättä kivun tuottamista eläimelle
- suunnittelee paritus- ja siemennysvaihtoehtoja
- arvioi siitoseläinhankintojen tarpeen
- tulkitsee laatuilaston antamaa informaatiota ja hyödyntää sitä jalostustyössä
- ymmärtää jalostustyön pitkäjänteisenä prosessina
- seuraa ja arvioi tehtyjen jalostusvalintojen tuloksia
- käyttää työn edellyttämiä henkilökohtaisia suojaimia ja toimintakykyä auttavia välineitä, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- työskentelee vastuullisesti yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti
- edistää kestäväen kehityksen toimintatapoja
- ottaa työskentelyssään huomioon eläinten lajityypillisen käyttäytymisen ja hyvinvoinnin tavallisimmissa töissä, kuten eläinten käsittelyssä, siirtelyssä ja muissa hoitotöissä
- huolehtii työtehtäväänsä liittyvistä jätteen jatkokäsittelystä tai hävittämisestä ohjeiden mukaan.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.29. Turkiseläinten rehustus osana tuotantoprosessia, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Eläinten ravinnontarpeen arviointi tuotannon eri vaiheissa

Opiskelija

- hyödyntää työssään tietoaan eri ravintoaineista ja niiden merkityksestä tuotannon eri vaiheissa
- arvioi eläinten kuntoa
- tulkitsee turkiseläinten ruokintasuosituksiin liittyvää keskeistä tietoa tuotannon eri vaiheissa.

Rehun laadun ja koostumuksen arvioiminen

Opiskelija

- tulkitsee rehuanalyysin keskeisintä tietoa eri tuotantokausilla
- tuntee keskeiset rehuraaka-aineet ja perusrehuvalioiden koostumuksen
- hallitsee rehuvaliosuunnittelun perusteet
- arvioi rehukustannukset nahkayksikköä kohti
- seuraa rehun laatua, koostumusta ja ruokintahygieniaa
- huolehtii rehujen asianmukaisesta säilytyksestä ja rehuhygienian ylläpidosta
- arvioi eläinten ruokahalun ja lannan koostumuksen perusteella eläinten hyvinvointia.

Turvallinen toiminta turkiseläinten rehun säilyttämiseen ja laadun valvontaan liittyvissä tehtävissä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- ottaa työssään huomioon alan yritysten toimintaa säätelevät voimassa olevat säädökset
- työskentelee taloudellisesti
- toimii kestävä kehityksen periaatteita noudattaen
- pitää huolta työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- pukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaimeja ja ylläpitää työkykyä
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä turkiseläntilalla tai tutkimuslaitoksessa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.30. Turkiseläinten tilasiemennys, 25 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Laadukas ja turvallinen työskentely

Opiskelija

- suunnittelee oman työnsä ja tekee työvaiheet huolellisesti oikeassa järjestyksessä
- toimii voimassa olevan lainsäädännön ja määräysten mukaan eettisiä periaatteita noudattaen ja eläinten hyvinvointia vaalien
- noudattaa työskentelyssään keinosiemennykseen liittyviä keskeisiä määräyksiä ja lainsäädäntöä
- ottaa huomioon eläinsuojelulliset lähtökohdat
- ottaa huomioon eläimen hyvinvoinnin vaikutukset hedelmällisyyteen
- toimii asetettujen tavoitteiden mukaisesti huomioiden laadukkaan lopputuloksen
- toimii rauhallisesti siemennesteen keräämisessä ja siemennestyössä
- työskentelee vastuullisesti yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti
- kirjaa siemennykset ylös asianmukaisesti ja tekee tarvittaessa muita työn vaatimia dokumentointeja
- käyttää työn edellyttämiä henkilökohtaisia suojaimia ja toimintakykyä auttavia välineitä, ottaa huomioon työturvallisuuskohdat ja ylläpitää työkykyä
- edistää kestävä kehityksen toimintatapoja
- ottaa työskentelyssään huomioon eläinten lajityypillisen käyttäytymisen
- huolehtii työtehtäväänsä liittyvistä jätteiden jatkokäsittelystä tai hävittämisestä ohjeiden mukaan
- valitsee puhdistusaineen painottaen ympäristöystävällisyyttä.

Työvälineistä ja työympäristön siisteydestä huolehtiminen

Opiskelija

- huolehtii siemennyksessä tarvittavien välineiden toimivuudesta, puhtaudesta, riittävydestä ja säilytyksestä ohjeiden mukaan
- käyttää tarkoituksenmukaisia siemennysvälineitä
- huolehtii välineiden toimintakunnosta
- pesee ja steriloi käyttämänsä välineet jokaisen siemennyksen jälkeen
- säilyttää siemennysvälineet ja suojavaarusteet siistissä ja asianmukaisessa paikassa
- huolehtii henkilökohtaisen suojavaarusteiden ja käsien puhtaudesta
- noudattaa hyvää hygieniää
- ylläpitää toimitilojen puhtautta ja siisteyttä.

Oikean siemennysajankohdan määrittäminen

Opiskelija

- määrittää siemennysajankohdan oikea-aikaisesti suhteessa eläimen kuntoon, eläinlajiin, ikään ja rotuun
- määrittää kiiman ulkoisia merkkejä
- käyttää tarvittaessa asiantuntevasti kiiman tunnistamiseen käytössä olevia mittareita ja apuvälineitä
- määrittää oikean siemennysajankohdan tiinehtymisen saavuttamiseksi
- tulkitsee eläinten hedelmällisyysindeksejä
- tunnistaa hedelmällisyyteen ja kiimaan liittyvät poikkeavuudet ja tarvittaessa käyttää asiantuntija-apua
- käsittelee eläimiä rauhallisesti, varmaotteisesti ja yksilöllisesti kipua tai kärsimystä aiheuttamatta.

Siemennesteen kerääminen ja käsittely

Opiskelija

- ottaa urokselta siemennestettä teknisesti oikein, hyvää työturvallisuutta ja ergonomiää noudattaen
- ottaa kettu-urokselta siemennestettä käsitellen urosta rauhallisesti, varmaotteisesti ja yksilöllisesti
- ottaa siemennestettä tarvittavan määrän
- käsittelee keräämäänsä spermaa oikealla tekniikalla sen elävyyden turvaamiseksi

- arvioi siemennesteen sopivuuden siemennykseen
- laimentaa ja säilyttää siemennesteen elävyyden turvaten.

Siementäminen

Opiskelija

- arvioi naaran kiimaa ja siemennyskelpoisuutta
- keinosiementää ketun ja suomensupin eläinsuojelulain vaatimukset huomioiden
- siementää kiimassa olevan siemennyskelpoisen eläimen kohdunsisäisellä menetelmällä noudattaen ohjeita kaikissa vaiheissa
- siementää eläimen teknisesti ja eläimen hyvinvoinnin kannalta oikein sekä hyvää hygieniää, työturvallisuutta ja ergonomiää noudattaen.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti • tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti • tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen • ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä keräämällä siementä ja siementämällä vähintään yhden ketun tai suomensupin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.31. Turkisnahkojen lajittelu ja markkinointi, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Tuotteiden myyntiväylien ja -tapojen tuntemus

Opiskelija

- hyödyntää työssään tuntemustaan turkisnahkojen markkinointiin liittyvistä keskeisistä organisaatioista ja toimijoista
- tuntee nahkojen vaiheet tilalta ostajalle
- ymmärtää kuinka nahkojen myynti tapahtuu ja miten myyntiorganisaatiot toimivat
- tuntee huutokauppatoiminnan perusteet
- huomioi työssään sertifiointin ja hyvinvointimittariston merkityksen nahkojen markkinoinnissa
- noudattaa toiminnassaan voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Nahkojen lajitteluun osallistuminen

Opiskelija

- lajittelee turkisnahkoja
- ymmärtää mistä tuotteiden laatu muodostuu ja oman toimintansa vaikutuksen tuotteiden laatuun
- tekee työt oikein ajoitettuna
- huomioi työssään käytännön laatulajittelun
- huomioi työssään viallisten nahkojen lajitteluperusteet
- huomioi työssään loppulajittelun perusteet.

Työympäristön siisteydestä huolehtiminen

Opiskelija

- huolehtii toimintaympäristön puhtaudesta ja siisteydestä
- työskentelee turvallisesti käyttäen työhön sopivia koneita, laitteita ja työvälineitä
- huolehtii käytettävien laitteiden ja koneiden käyttökunnossa säilymisestä
- minimoi jätteen syntyä sekä lajittelee ja kierrättää jättemateriaalia kiertotaloutta edistäen.

Turvallinen ja eettinen toiminta turkisnahkojen käsittelyyn ja markkinointiin liittyvissä tehtävissä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- noudattaa sertifiointivaatimuksia
- pukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- työskentelee taloudellisesti
- toimii kestävän kehityksen periaatteita noudattaen
- työskentelee huomioiden työergonomian ja valitsee oikeat työvälineet
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- tekee lakisäätteiset dokumentoinnit digitaalisuutta hyödyntäen

- ottaa työssään huomioon toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- ottaa työssään huomioon alan yritysten toimintaa säätelevät voimassa olevat säädökset
- seuraa alan kehitystä ja pystyy viestimään ammatistaan rakentavasti sekä asiakkaille että mediassa
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti • tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti • tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen • ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä osallistumalla nahkojen lajitteluun ja markkinointiin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.32. Tutkimustoiminnassa avustaminen luonnonvara-alalla, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Alan tutkimustoiminnan seuraaminen

Opiskelija

- seuraa alansa kehitystä ja tutkimustoimintaa
- tuntee alan tutkimus- ja hanketoimijoita
- tunnistaa omia tai työpaikkansa mahdollisuuksia osallistua alan tutkimustoimintaan.

Tutkimuksessa avustaminen

Opiskelija

- osallistuu tutkimusjärjestelyjen suunnitteluun oman roolinsa mukaisesti
- kertoo omia ja työpaikkansa lähtökohtia ja näkemyksiä tutkimusryhmälle
- suunnittelee omat tehtävänsä tutkimuksen toteuttamisessa yhteistyössä tutkimusryhmän kanssa
- ymmärtää asemansa tutkimusprosessissa ja toimii yhteistyössä tutkimusryhmän kanssa
- tiedottaa työyhteisön muita työntekijöitä ja tarvittaessa mahdollisia asiakkaita tutkimuksesta ja siihen liittyvistä järjestelyistä työpaikalla
- toimii avustajana erilaisissa tutkimukseen liittyvissä tehtävissä
- käyttää tutkimukseen liittyvissä tehtävissä tarvittavia työvälineitä, -koneita, -laitteita ja tekniikoita
- huoltaa tutkimuksessa käytettävät työvälineet, -koneet ja -laitteet ja seuraa niiden käyttökuntoisuutta
- seuraa tutkimukseen liittyvää toimintaa tai tuotantoa ja raportoi poikkeamista tutkimussuunnitelmassa sovitulla tavalla
- kerää ja dokumentoi tutkimusaineistoa tutkimussuunnitelman mukaisesti
- suunnittelee ajankäyttönsä ja sovittaa tutkimukseen liittyvät työt muihin työtehtäviinsä
- toimii yhteistyössä tutkimusryhmän kanssa ja huolehtii omaan vastuualueeseensa liittyvästä tiedonkulusta tutkimuksessa.

Vastuullisuus tutkimustoiminnassa

Opiskelija

- toimii tutkimukseen liittyvissä työtehtävissä vastuullisesti, rehellisesti, huolellisesti ja tarvittavaa tarkkuutta noudattaen
- noudattaa tutkimustyöhön ja alaan liittyviä säädöksiä
- ottaa vastaan palautetta ja kehittää toimintaansa palautteen avulla
- seuraa tutkimuksesta saatavia tuloksia ja kertoo niistä työyhteisölle ja mahdollisille asiakkaille.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä avustamalla tutkimustoiminnassa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.33. Verkkokaupassa toimiminen luonnonvaralalla, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Verkkokaupan perustaminen

Opiskelija

- selvittää verkkokaupan perustamisen vaiheet ja verkkokauppa-alustan valinnan perusteet
- selvittää verkkokaupan hyödyt ja haasteet yrityksen kannalta
- tunnistaa verkkokauppansa kilpailuvaltit
- suunnittelee verkkokaupan myytävät tuotteet ja kohderyhmän
- valitsee sopivat verkkokaupan maksu- ja toimitus- sekä tilausten käsittelytavat
- selvittää tarvittavat verkkoliiketoimintaan vaadittavat luvat
- selvittää verkkokauppainvestoinnin kustannukset ja rahoituksen
- hyödyntää tarvittaessa asiantuntijoita ja verkostoja verkkokaupan perustamisessa ja toteuttamisessa.

Verkkokauppaympäristön sisällön tuottaminen ja julkaisu

Opiskelija

- koostaa teksti- ja kuvasisältöä verkkokauppaan
- tuottaa kuvia ja videoita verkkokauppaan ja viimeistelee sisällön julkaisuvalmiiksi
- tuottaa kuvaustekstiä tuotteen tai palvelun ominaisuuksista
- ottaa huomioon tekijänoikeudet sisällön tuottamisessa.

Asiakkaiden palvelu verkkokaupassa

Opiskelija

- ohjaa asiakkaita verkkokauppaan hyödyntäen monikanavaista viestintää
- palvelee erilaisia asiakkaita kohderyhmän mukaisesti verkkokauppaympäristössä
- toimii monikanavaisessa asiakaspalveluympäristössä
- hyödyntää myytävän tuote- tai palveluvalikoiman tuntemustaan asiakaspalvelussa ja kertoo tuotteista tai palvelusta.

Työskentely verkkokaupan toimitusketjun eri vaiheissa

Opiskelija

- vastaanottaa tilauksen
- käsittelee tilauksen
- viimeistelee tilauksen ja toimittaa sen asiakkaalle
- selvittää tarvittaessa reklamaatiota ja asiakaspalautuksia
- toimii kuluttajansuojalain sekä alaan liittyvän muun lainsäädännön periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tuottamalla sisältöä verkkokauppaympäristöön sekä palvelemalla asiakkaita ja toimimalla verkkokauppaympäristössä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.34. Maan kasvukunnan ja tuotantoympäristön hoitaminen, 40 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Peltojen viljeleminen

Opiskelija

- hyödyntää työssään tietoa maan kasvukuntoon ja rakenteeseen vaikuttavista biologisista, kemiallisista ja fysikaalisista kasvutekijöistä ja niiden ylläpidosta
- tunnistaa yleisimmät maalajit
- tunnistaa alueellisesti tärkeimmät viljelykasvit ja valitsee niille sopivat viljelymenetelmät
- ottaa maanäytteen ja tekee lapiodiagnoosin
- tilaa viljavuustutkimuksen ja tulkitsee viljavuusanalyysiä
- huomioi työssään ojituksen merkityksen pellon vesitaloudelle ja tulkitsee salaojakarttaa
- selvittää hiilenkierron ja -sidonnan merkityksen kasvien yhteyttämisessä ja ilmastoon vaikuttavana tekijänä
- tekee viljelyn suunnittelua
- toimii ja suunnittelee työnsä viljelysuunnitelman mukaisesti
- tulkitsee ja ylläpitää lohkokirjapitoa
- tekee muokkaus-, lannoitus-, kylvö- ja sadonkorjuutöitä sääolosuhteet huomioon ottaen
- toimii peltoviljelyä ohjaavien ympäristösäädösten mukaisesti
- tunnistaa työkohteen rikkakasvit, haitalliset vieraslajit, taudit ja tuholaiset ja valitsee sopivat kasvinsuojelumenetelmät tuotantotavan mukaan ja suorittaa kasvinsuojelututkimuksen
- tunnistaa peltoviljelyn erilaiset tuotantomuodot
- toimii kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti huomioiden esim. ravinnehuutoumat, muut ympäristöhaitat, peltojen tiivistymisen, peltoliikenteen optimoimisen, maisemanhoidolliset toimenpiteet
- huomioi luonnon monimuotoisuuden.

Maatalouskoneiden ja maatalan rakennusten käyttäminen ja käyttökuntauudesta huolehtiminen

Opiskelija

- käyttää ja huoltaa maatalouden rakennuksia turvallisesti
- käyttää ja huoltaa yleisimpiä maatalouden koneita ja laitteita turvallisesti ja tekee pienimuotoisia korjaushitsauksia
- tunnistaa automaation hyödyntämismahdollisuuksia viljelyssä

Metsämaan hoitaminen

Opiskelija

- tulkitsee metsäsuunnitelmaa
- tunnistaa metsämaan kasvukunnon, rakenteen ja hoitotarpeen.
- tunnistaa metsien yleisimmät tuhonaiheuttajat
- tekee metsänhoitotöitä
- selvittää hiilenkierron ja -sidonnan merkityksen kasvien yhteyttämisessä ja ilmastoon vaikuttavana tekijänä
- toimii metsänhoitoa ohjaavien ympäristösäädösten mukaisesti ja huomioi metsänhoitosuosituksen
- huomioi työssään maisemanhoidon merkityksen ja toteuttaa maisemanhoitotoimenpiteitä
- käyttää ja huoltaa yleisimpiä metsänhoitoon käytettäviä työvälineitä
- huomioi luonnon monimuotoisuuden metsämaan hoitamisessa.

Turvallinen toiminta viljelytöihin liittyvissä työtehtävissä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- toimii maatilaympäristössä
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- toimii työskennellessään taloudellisesti

- toimii kestävän kehityksen periaatteita noudattaen
- toimii tulitöistä annettujen turvallisuusmääräysten mukaisesti
- toimii tieturvallisuudesta annettujen määräysten mukaisesti (tieturva1)
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaamia, huomioi työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitalisaatiota työssään ja tiedon etsinnässä
- huolehtii työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- osaa auttaa hätätilanteissa sekä onnettomuuden ja sairaskohtauksen sattuessa
- huomioi työssään alan yritysten toimintaa säätelevät voimassa olevat säädökset
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti • tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti • tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen • ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä ja suorittamalla kasvinsuojelulain mukaisen tutkinnon sekä tulityökortin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.35. Maatalousyrittäminen, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Suunnittelee maaseutuyrityksen liiketoimintaa ja taloutta

Opiskelija

- huomioi toiminnalleen tärkeät maataloustuet hakuprosesseineen hyödyntäen niitä yrityksensä toiminnassa
- hakee tietoa alan keskeisistä organisaatioista, sidosryhmistä ja yhteistyöverkostoista hyödyntäen niitä yrityksensä toiminnassa
- hyödyntää toiminnassaan jatkuvan kehittämisen periaatetta
- hakee tarvittaessa asiantuntija-apua toiminnan kehittämiseen
- käyttää keskeisimpiä ohjelmia ja sovelluksia suunnittelun tukena
- kykenee analysoimaan laskelmien tuloksia
- kykenee tekemään johtopäätöksiä tuloksista
- laskee maaseutuyrityksen tai jonkin tuotantosunnan kannattavuutta
- huomioi työssään keskeiset laatuvaatimukset
- arvioi kestäväen kehityksen mukaisia sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöllisiä ratkaisuja maatalousyrityksen kilpailutekijänä
- suunnittelee yritystoiminnan hankintoja ja investointeja
- hakee tietoa maaseutuyrityksen sukupolvenvaihdoksen suunnittelu- ja etenemisprosesseista
- hyödyntää työssään tietoa maaseutuyrityksen eri yritysmuodoista
- hyödyntää yritystoiminnan suunnittelussa tuntemustaan markkinoinnin eri mahdollisuuksista
- laatii maaseutuyrityksen liiketoimintasuunnitelman
- laatii maatalousyrityksen veroilmoituksen.

Tietää työnantajan ja työntekijän velvoitteet

Opiskelija

- tunnistaa itsensä johtamisen merkityksen yrityksen toiminnan kannalta
- laatii toimintaohjeet jonkin työkokonaisuuden turvalliseen suorittamiseen
- omaa neuvottelu- ja vuorovaikutustaidot työyhteisössä ja verkostoissa toimimiseksi
- tunnistaa omat vahvuudet ja heikkoudet työnantajana
- tietää alan työehtosopimuksen sisällön ymmärtäen työntekijän palkkaamisen velvoitteensa ja vastuunsa perehdyttämisestä, työturvallisuudesta, palkkakuluista, vakuutuksista ja työterveyshuollosta.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisestitarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa perustietoamuuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisestitoimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisestitarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeitahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisestimuuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissaselviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteistahyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisestiarvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisestitoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissaselviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapojasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellustiarvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijattoimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissasoveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisestiesittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteitaarvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseenymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä suunnittelemalla maaseutuyrityksen toimintaa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.36. Maataloudessa käytettävien koneiden käyttäminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Maataloudessa käytettävien koneiden käyttäminen

Opiskelija

- käyttää työtehtävissään maatalouskoneita viljelysuunnitelman mukaisissa töissä ja huomioi kasvintuotannon eri vaiheisiin liittyvät työt ja niiden vaikutukset satoon
- kytkee ja käyttää traktorin ja työkoneneen yhdistelmiä
- käyttää tuotantoeläinten hoitoon liittyviä yleisimpiä koneita ja laitteita käyttöohjeiden mukaan
- huomioi työssään tärkeimpien maatalouskoneiden rakenteet ja toimintaperiaatteet
- tekee työkoneneiden perussäädöt
- säätää ajo-opastimen tai automaattiohjauksen perusasetukset
- pesee, puhdistaa ja hoitaa koneet käytön jälkeen
- noudattaa työssään bioturvallisuuden periaatteita
- estää rikkakasvien leviämistä lohkolta toiselle
- tekee maatalouskoneiden päivittäiset ja viikoittaiset huollot
- suorittaa tieturvallisuuden peruskurssin (tieturva 1)
- käyttää poltto- ja voiteluaineita sekä muita nesteitä käyttöohjeiden mukaan
- tarkastaa päivittäin käyttämiensä koneiden, laitteiden, välineiden ja tilojen kunnon, ja viestii havaitsemistaan korjaustarpeista ja puutteista eteenpäin
- huomioi työn vaikutukset maan kasvukuntoon ja eläinyksikön toimintaan
- tunnistaa oman toimintansa vaikutukset yrityksen tulokseen
- huolehtii koneen ja työympäristön siisteydestä.

Turvallinen toiminta maatalouskoneiden käyttämisessä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- toimii maatalo- ja korjaamoympäristöissä
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti asianmukaisia suojaimia käyttäen
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestävä kehityksen periaatteita noudattaen
- toimii tulitöistä annettujen turvallisuusmääräysten mukaisesti
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- huomioi työssään toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- osaa auttaa hätätilanteissa sekä onnettomuuden ja sairaskohtauksen sattuessa
- huomioi työssään alan yritysten toimintaan säätelevät voimassa olevat säädökset
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä sekä suorittamalla tieturvallisuuden peruskurssin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.37. Maataloudessa käytettävien koneiden huoltaminen ja toimintakunnon ylläpitäminen, 20 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Maataloudessa käytettävien koneiden huolto ja toimintakunnon ylläpito

Opiskelija

- selvittää maatalouskoneen tai ajoneuvon huoltotarpeen havainnoimalla ja käyttö- ja huolto-ohjeiden perusteella
- ennakoii huoltotoimenpiteitä
- noudattaa maatalouskoneiden kunnossapitotöissä voimassa olevaa lainsäädäntöä, standardeja ja toimintaympäristön vaatimuksia
- käsittelee ja säilyttää huoltotöissä tarvittavia materiaaleja ja kemikaaleja säädösten ja ohjeiden mukaisesti
- käyttää työtehtävissä koneiden huoltotiloja
- käyttää, hoitaa ja säilyttää perus- ja erikoistyövälineitä
- suunnittelee huoltotyön ja tekee kustannusarvion
- huoltaa maataloustuotantoon liittyviä koneita ja laitteita sekä ajoneuvoja huolto-ohjeiden mukaan
- tekee varaosien myyntityötä
- huolehtii työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä sekä huoltojätteiden ohjeiden mukaisesta käsittelystä
- varmistaa, että huollettu maatalouskone tai ajoneuvo toimii turvallisesti ja se on huollettu työlle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Asiakaspalvelu

Opiskelija

- neuvoo asiakkaita ymmärrettävästi ja selkeästi laitevalmistajan käyttö-, huolto- ja säätötoimissa
- työskentelee hyvien asiakaspalveluperiaatteiden mukaisesti
- toimii tarvittaessa asiakaspalvelutilanteissa myös vieraalla kielellä
- huomioi asiakkaiden toiveet ja tarpeet sekä pyrkii ongelmatilanteissa neuvotellen järkevään kokonaisratkaisuun
- pitää korjaamo-, huoltoauto- ja asiakaspalvelutilat ympäristöineen järjestyksessä, viihtyisinä ja siisteinä.

Turvallinen toiminta maatalouskoneiden huoltamiseen liittyvissä töissä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- toimii maatila- ja korjaamoympäristöissä
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- pukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti asianmukaisia suojaimia käyttäen
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen
- toimii tulitöistä annettujen turvallisuusmääräysten mukaisesti
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- huomioi työssään toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- osaa auttaa hätätilanteissa sekä onnettomuuden ja sairaskohtauksen sattuessa
- huomioi työssään alan yritysten toimintaan säätelevät voimassa olevat säädökset
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä maatalo- tai korjaamoympäristössä ja suorittamalla tulityökortin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.38. Maataloudessa käytettävien koneiden korjaaminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Maatalouskoneiden ja -laitteiden korjaaminen

Opiskelija

- määrittää koneen korjaustarpeen vaadittavin toimenpitein
- käyttää korjaustarpeen määrittämisessä valmistajan ohjeita korjaustoimintaan
- tunnistaa korjaustarpeen hyödyntäen tarvittaessa diagnostiikkavälineitä sekä -ohjelmistoja
- tekee diagnosoinnin pohjalta arvion huolto- ja korjaustarpeesta sekä tarvittavista varaosista
- hyödyntää työssään tietoaan moottorin, tehonsiirron ja hydrauliiikan termeistä ja sähkölaitteiden suureista
- huomioi työssään moottorin ja voimansiirron toiminnan periaatteet
- huomioi työssään hydrauliiikan, sähkötekniikan ja pneumatiikan perusteet
- hyödyntää työssään tietoaan uusista vaihtoehtoisista energiamuodoista moottoreissa ja voimansiirrossa
- etsii korjaamisessa tarvittavaa tietoa eri lähteistä tarvittaessa myös vieraalla kielellä
- valitsee työhön tarvittavat työkalut, laitteet ja työmenetelmät
- hankkii tarvittaessa varaosia
- tekee koneiden korjaustöitä
- dokumentoi kone- tai huoltokirjanpitoon suoritettut työtehtävät
- toimii asiakkaan kanssa korjaamotilanteessa.

Metallirakenne- ja metallitöiden tekeminen

Opiskelija

- tulkitsee metallitöihin liittyviä kone- ja rakennepiirroksia työnsä vaatimalla tasolla
- tekee korjaushitsaus- ja metallirakennetöitä
- tekee koneistustöitä
- huomioi työssään tulitöihin ja maatalouskoneisiin liittyvät turvamääräykset
- huomioi metallirakennetöissään maatalouskoneiden korjauksessa käytettävät materiaalit, aineet ja niiden ominaisuudet.

Turvallinen toiminta maatalouskoneiden ja -laitteiden korjaamisessa

Opiskelija

- toimii maatalous- ja korjaamoympäristössä huolehtien työvälineiden, materiaalien ja laitteiden järjestyksestä ja puhtaudesta oikeanlaisesta säilyttämisestä sekä yleisestä siisteydestä
- minimoi jätteen syntyä, lajittelee syntyneet ongelma- ja muut jätteet, säilyttää niitä oikein ja kierrättää jättemateriaalia kiertotaloutta edistäen
- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- pukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti asianmukaisia suojaimia käyttäen
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestävän kehityksen periaatteita noudattaen
- toimii tulitöistä annettujen turvallisuusmääräysten mukaisesti
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- tekee maatalouskoneiden ja -laitteiden huoltoon ja korjaukseen liittyviä kustannusarvioita
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- ottaa työssään huomioon toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden
- osaa auttaa hätätilanteissa sekä onnettomuuden ja sairaskohtauksen sattuessa
- huomioon työssään alan yritysten toimintaan säätelevät säädökset
- varmistaa ennen työn aloitusta, että omaa työssä tarvittavat luvat ja pätevyudet
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä maatalo- tai korjaamoympäristössä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.39. Turkiseläinten kasvattaminen, 50 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Eläinten päivittäiset hoitotehtävät

Opiskelija

- käsittelee turkiseläimiä turvallisesti ja varmaotteisesti niiden hyvinvoinnin ja lajinomaisen käyttäytymisen huomioiden
- ruokkii turkiseläimiä niiden lajin, sukupuolen, iän ja fysiologisen tilan huomioiden
- tulkitsee rehuanalyysin ja rehusuositusten antamaa tietoa ruokinnassa
- käsittelee eläinten rehuja oikein, arvioi niiden rehuhygieenistä laatua ja tunnistaa huonolaatuisen rehun
- huolehtii rehujen riittävydestä ja tilaamisesta
- tarkkailee eläinten hyvinvointia ja ylläpitää sitä
- seuraa eläinten kasvua
- havaitsee muutokset turkiseläinten päivittäisessä terveydentilassa, erottaa poikkeavan käyttäytymisen
- tekee eläinten terveydenhoitoon liittyviä töitä
- tunnistaa turkiseläinten yleisimmät sairaudet ja tapaturmista aiheutuvat vammat ja tietää kuinka niitä hoidetaan
- tietää yleisimmät tuotantoeläinten tarttuvat eläintaudit ja zoonootit
- ymmärtää käsitteen mikrobilääkeresistenssi ja miten se kehittyy
- ennaltaehkäisee toiminnallaan sairauksia
- tunnistaa sairaan eläimen ja tilaa eläinlääkärin tarvittaessa
- ylläpitää toimillaan eläinten hyvinvointia
- huomioi työssään alan eläinsuojelu- ja ympäristövaatimukset
- työskentelee huomioiden työergonomian ja valitsee oikeat työvälineet
- toimii sertifiointivaatimuksia noudattaen
- lopettaa tarvittaessa sairaan tai loukkaantuneen eläimen sallitulla tavalla.

Eläinten kausittaiset hoitotehtävät

Opiskelija

- suunnittelee ja tekee turkistilan vuosikierron mukaiset työt oikein ajoitettuna
- ruokkii ja hoitaa eläimet eri tuotantojaksoilla
- tuntee eri turkiseläinlajien lisääntymisfysiologian siten, että pystyy määrittämään paritus- ja siemennysajankohdan
- tekee kiimanseurantaa ja siihen liittyvät kirjaukset
- tekee paritustyöt ja siihen liittyvät valmistelut
- hoitaa ja lääkitsee sairaita eläimiä
- rokottaa ja ottaa verinäytteitä
- tekee vaadittavat kirjaukset.

Työympäristön siisteydestä huolehtiminen

Opiskelija

- huolehtii tilan toimintaympäristön puhtaudesta ja siisteydestä
- hoitaa turkistilan ympäristöä turvallisesti käyttäen työhän sopivia koneita, laitteita ja työvälineitä
- tekee pienimuotoisia rakennustöitä tai rakennusten huoltotöitä turvallisesti käyttäen yleisimpiä rakennustyövälineitä ja materiaaleja
- huolehtii rehujen asianmukaisesta säilytyksestä ja rehuhygienian ylläpidosta
- huolehtia tilan lannan poistosta, varastoinnista ja käsittelystä
- huolehtii tilan ympäristönhoidosta ja minimoi jätteen syntyä sekä lajittelee ja kierrättää jätemateriaalia kiertotaloutta edistäen
- tietää turkistilan erityisjätteet ja niiden lajittelun ja käsittelyn periaatteet
- tietää turkistaloudessa syntyvien sivuvirtojen hyödyntämismahdollisuuksia
- ymmärtää kiertotalouden merkityksen alalla.

Koneiden, työvälineiden ja laitteiden käyttäminen

Opiskelija

- käyttää päivittäisissä hoitotoissa käytettäviä koneita ja laitteita turvallisesti ja energiaa säästäen (T-kortti) ja tekee ajoonlähtötarkastuksen
- huolehtii päivittäisissä hoitotoissa käytettävien laitteiden ja koneiden käyttökunnossa säilymisestä
- toimii tulitöistä annettujen turvallisuusmääräysten mukaisesti.

Tuotteiden käsittely ja myynti

Opiskelija

- ymmärtää kuinka nahkojen varastointi, keräily ja myynti tapahtuu ja miten myyntiorganisaatiot toimivat
- ymmärtää mistä tuotteiden laatu muodostuu ja oman toimintansa vaikutuksen tuotteiden laatuun
- seuraa alan kehitystä ja on tietoinen alan viestinnän tärkeydestä.

Turvallinen toiminta turkiseläimiin liittyvissä tehtävissä

Opiskelija

- noudattaa työyhteisössä sovittuja sääntöjä ja ohjeita
- ymmärtää oman roolinsa, vastuunsa ja työnsä merkityksen osana työyhteisön tuloksellista toimintaa ja työhyvinvointia
- puukeutuu työtehtävään asianmukaisesti ja turvallisesti
- toimii työskennellessään taloudellisesti
- toimii kestävän kehityksen periaatteita noudattaen
- tekee lakisääteiset kirjaukset tietotekniikkaa hyödyntäen
- arvioi omaa työskentelyään, osaamistaan ja työkykyään, ottaa vastaan palautetta ja toimii saamansa palautteen mukaan
- työskentelee ergonomisesti sekä käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- hyödyntää digitaalisuutta työssään ja tiedon etsinnässä
- pitää huolta työympäristön siisteydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä
- osaa auttaa hätätilanteissa sekä onnettomuuden ja sairaskohtauksen sattuessa
- ottaa työssään huomioon alan yritysten toimintaa säätelevät voimassa olevat säädökset
- kuljettaa turkiseläimiä eläinten hyvinvoinnista huolehtien
- ylläpitää osaamistaan, etsii uutta tietoa lähdekriittisesti ja soveltaa tietoa käytäntöön.

Arviointi

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä tekemällä turkiseläinten hoito- ja ruokintatöitä turkiseläintilalla tai tutkimuslaitoksessa ja t-ajoluvalla. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

3. Liite. Pätevyudet ja luvat

Maatalousalan työtehtävissä toimiminen edellyttää usein erilaisten pätevyyksien, korttien tai lupien voimassaoloa.

Ajoluvat

Traktorilla ajaminen edellyttää määrättyissä tilanteissa **T-luokan ajokorttia**. Tutustu tarkemmin [Liikenneturvan sivuilla](#) ja [Traficommin ajokortti-info-sivuilla](#).

Eläinten kuljettaminen

Eläinkuljettajalupaa edellyttävissä eli kaupallisissa eläinkuljetuksissa tarkoitettu eläinten käsittely kuljetusten aikana ja kuljettaminen edellyttää kouluttautumista. Kotieläiminä pidettävien hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläinten tai siipikarjan kuljetukseen tarkoitettua maantieajoneuvoa saa kuljettaa ja eläinten hoitajana tällaisessa ajoneuvossa voi toimia vain henkilö, jolla on eläinkuljetusasetuksen mukainen kuljettajan tai hoitajan pätevyystodistus. Hoitajalla tarkoitetaan eläinkuljetusasetuksessa henkilöä, joka on välittömästi vastuussa eläinten hyvinvoinnista ja on niiden mukana kuljetusmatkan ajan. Pätevyystodistuksen saamisen ehtoina ovat eläinkuljetusasetuksen mukainen koulutus sekä hyväksytysti suoritettu pätevyyskoe. Tutustu tarkemmin [Ruokaviraston sivuilla](#).

Ensiapu

Ensiapuosaamisen voi todentaa esimerkiksi Punaisen Ristin ensiaputodistuksella. Tutustu tarkemmin [Punaisen Ristin sivuilla](#).

Kasvinsuojelututkinto

Kasvinsuojeluaineiden ammattimaisessa käytössä edellytetään **kasvinsuojelututkintoa**. Kasvinsuojelukoulutuksesta ja -tutkinnosta lisää [Tukesin sivuilla](#).

Muut työssä tarvittavat luvat ja pätevyudet

Muita maatalousalan erilaisten työtehtävien edellyttämiä lupia ja pätevyksiä ovat esimerkiksi tulityökortti, tieturvakortti, [lupa eläinten keinolliseen lisäämiseen](#), eläinten lopettamisessa vaadittava [kelpoisuustodistus](#) ja hygieniapassi.

Vakuutusyhtiöiden suojele- ja turvallisuusohjeet usein edellyttävät, että tulityöntekijä tarvitsee tilapäisellä tulityöpaikalla työskennellessään voimassa olevan **tulityökortin**. Tutustu tarkemmin [Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön sivuilla](#).

Tieturva 1-pätevyys edellytetään tiellä tapahtuvissa tienpitotöissä ja muissa töissä. Tarkemmin tieturvaan liittyvistä pätevyyksistä [Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön sivuilla](#).

Työtehtävissä, joissa työskennellään elintarvikehuoneistoissa ja käsitellään pakkaamattomia ja helposti pilaantuvia elintarvikkeita, edellytetään **hygieniapassia**. Tutustu tarkemmin [Hygieniapassi-sivuilla](#).

Lisätietoja pätevyyksistä ja kelpoisuuksista: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/patevyudet-ja-kelpoisuudet>

4. Liite. Arvoperusta

Ammatillisen koulutuksen tuottama osaaminen uudistaa ja kehittää yksilöitä, työelämää ja yhteiskuntaa. Ammatillinen koulutus antaa valmiuksia yksilöille ja yhteisöille tehdä ratkaisuja eettisen ja kriittisen pohdinnan, toisen asemaan asettumisen ja tietoon perustuvan harkinnan avulla. Osallisuus, aktiivinen toimijuus ja yhteisöllisyys korostuvat ammatillisen koulutuksen toiminnassa.

Ammatillinen koulutus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä hyvinvointia ja demokratiaa. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen, suvaitsevaisuus, erilaisuus ja kulttuurinen moninaisuus nähdään rikkautena ja ne toteutuvat koulutuksessa. Avoimuus luo turvallisuutta ja luottamusta.

Ammatillinen koulutus perustuu työelämän osaamistarpeisiin ja tarjoaa opiskelijan tavoitteisiin ja elämäntilanteeseen sopivia osaamisen kehittämisen tapoja. Toimintaympäristöjen muuttuessa ammatit muuttuvat ja jokaisen vastuu osaamisensa kehittämisestä korostuu. Ammatillinen koulutus vastaa yksilöiden, työelämän ja yhteiskunnan osaamistarpeiden muutoksiin joustavasti ja vaikuttavasti.

Ammatillisessa koulutuksessa ymmärretään kestävän elämäntavan välttämättömyys ja rakennetaan osaamisperustaa ympäristön ja kansalaisten hyvinvointia edistävälle taloudelle. Ammatillinen koulutus lisää ymmärrystä luonnonvarojen kestävästä käytöstä, ilmastonmuutoksen hillinnästä ja siihen sopeutumisesta sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä. Turvallinen työskentely, yrittäjämäinen asenne ja talouden hallinta ovat osa ammattitaitoa. Kansainvälistyminen ja globaali vastuu vahvistuvat.

Arvoperusta toteutuu ammatillisen koulutuksen toimintakulttuurissa, osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa sekä oppimisympäristöissä.

5. Eläintenhoidon osaamisala

Eläintenhoiton osaamisalan suorittanut eläinhoitaja osaa hoitaa ja kasvattaa eläimiä erilaisissa eläinlääkintöalan yrityksissä. Hänellä on laajat perustiedot eläinten elintoiminnoista, ravitsemuksesta, terveydenhoidosta ja perinnöllisyydestä. Hän pystyy huolehtimaan erilaisten eläinten hyvinvoinnista ja tekemään eläinten hoitotyöt voimassa olevien säädösten ja asetusten mukaisesti. Hän osaa käyttää työssä tarvittavia koneita ja laitteita oikeilla työtavoilla, turvallisesti ja ympäristöystävällisesti. Eläinlääkintäjällä on valmiudet perustaa eläinlääkintöalan yritys tai toimia eläinlääkintäjänä maatilalla, lomittajana, kotieläinpuistossa, eläintarhassa, tutkimuslaitoksessa, eläinlääkintolassa ja muissa eläinlääkintöalan yrityksissä. Eläinlääkintöalan osaamisalalla voi erikoistua tuotantoeläinten sekä pieneläinten hoitamiseen ja hyvinvointiin.

Maatalousalan perustutkinnon suorittanut seuraa alansa kehitystä sekä toimii osana tuotannon laatuketjua ja yhteistyössä muiden kanssa sekä osaa käyttää digitaalisuutta kannattavan tuotannon seurannassa ja suunnittelussa. Hän osaa arvioida toiminnan kannattavuutta ja toimia kustannustietoisesti, mutta samalla kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti eettisesti ja ympäristövastuullisesti.

6. Maatilatalouden osaamisala

Maatilatalouden osaamisalan suorittanut maaseutuyrittäjä osaa tehdä töitä monipuolisesti erilaisissa maaseutuyrityksissä. Hänellä on laajat perustiedot maan kasvukunnon ylläpidosta ja kasvien kasvuun vaikuttavista tekijöistä. Hänellä on hyvät tekniset taidot ja hän osaa käyttää ja huoltaa työssä tarvittavia koneita ja laitteita. Valintojensa mukaisesti hän osaa hoitaa tuotantoeläimiä niiden hyvinvointia edistäen, harjoittaa suunnitelmallista metsätaloutta, palvella asiakkaita tai käyttää ja suunnitella yrityksensä tuotantoteknologiaa sekä rakennuskantaa. Valintojensa mukaisesti hän pystyy toimimaan maatilatalouden eri ammateissa, kuten maanviljelijänä, tuotantoeläinten hoitajana, maatalouslomittajana, maataloustarvikekaupassa sekä lomitus-, työ-, kone-, maisemanhoito- ja uusiutuvan energian palveluja tarjoavissa yrityksissä yrittäjänä tai työntekijänä. Hänellä on edellytykset kehittää itseään ja toimia muuttuvassa toimintaympäristössä.

Maatalousalan perustutkinnon suorittanut seuraa alansa kehitystä sekä toimii osana tuotannon laatuketjua ja yhteistyössä muiden kanssa sekä osaa käyttää digitaalisuutta kannattavan tuotannon seurannassa ja suunnittelussa. Hän osaa arvioida toiminnan kannattavuutta ja toimia kustannustietoisesti, mutta samalla kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti eettisesti ja ympäristövastuullisesti.

7. Maatalousteknologian osaamisala

Maatalousteknologian osaamisalan suorittanut maaseutuyrittäjä osaa käyttää, huoltaa ja korjata erilaisia maaseutuyrityksen koneita ja laitteita sekä työskennellä työturvallisuusmääräysten mukaisesti tuotantoteknologiaan liittyvissä tehtävissä. Hän hyödyntää digitaalisuutta tuotannon suunnitteluun ja seurantaan. Valintojensa mukaan hän toimii maaseutuyrittäjänä, maatalouskoneurakoitsijana, korjaamoyrittäjänä, uusiutuvan energia-alan yrittäjänä tai työntekijänä, maataloustarvikekaupassa ja erilaisissa maataloille suunnatuissa palvelutehtävissä.

Maatalousalan perustutkinnon suorittanut seuraa alansa kehitystä sekä toimii osana tuotannon laatuketjua ja yhteistyössä muiden kanssa sekä osaa käyttää digitaalisuutta kannattavan tuotannon seurannassa ja suunnittelussa. Hän osaa arvioida toiminnan kannattavuutta ja toimia kustannustietoisesti, mutta samalla kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti eettisesti ja ympäristövastuullisesti.

8. Turkistalouden osaamisala

Turkistalouden osaamisalan suorittanut turkiseläintenhoitaja osaa toimia itsenäisenä turkistuottajana, eläintenhoitajana ja lomittajana toisen palveluksessa, työntekijänä rehusekoittamoissa ja nahkontakeskuksissa sekä nahkalajittelijana huutokauppayhtiöissä. Turkiseläintenhoitaja osaa huomioida yleiset edellytykset, joiden mukaan kasvatusta voidaan harjoittaa ja hänen on toimittava turkistuotantoa koskevien lakien ja asetusten mukaisesti. Hän osaa toimia turkisten kasvatukseen liittyvien eettisten- ja hyvinvointinäkökohtien mukaisesti ja tuntee turkisan sertifiointikriteerit. Tutkinnon suorittanut hoitaa ja käsittelee turkiseläimiä lajinmukaisesti. Hän tuntee jalostustyön periaatteet toimien eettisesti, ja osaa käyttää digitaalisuutta jalostustyön apuna. Tutkinnon suorittaja on selvillä erilaisista tuotantotilaratkaisuista ja hallitsee alan tärkeimmät koneet ja laitteet.

Maatalousalan perustutkinnon suorittanut seuraa alansa kehitystä sekä toimii osana tuotannon laatuketjua ja yhteistyössä muiden kanssa sekä osaa käyttää digitaalisuutta kannattavan tuotannon seurannassa ja suunnittelussa. Hän osaa arvioida toiminnan kannattavuutta ja toimia kustannustietoisesti, mutta samalla kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti eettisesti ja ympäristövastuullisesti.